

Vrijwilligersbeleid

2008-2011

Teylings Goud

1	DE NOTA VRIJWILLIGERSBELEID	4
1.1	Inleiding.....	4
1.2	Maatschappelijke relevantie	4
1.3	Doelstelling.....	4
1.4	Kader.....	5
1.5	Werkwijze	6
1.6	Opbouw	7
2	BOUWSTENEN VOOR HET NIEUWE VRIJWILLIGERSBELEID 2008-2011	8
2.1	Inleiding.....	8
2.2	Visie	8
2.3	harmonisatie instrumenten vrijwilligersbeleid	10
2.4	Digitale Monitor Onderzoek onder vrijwilligersorganisaties	10
2.5	Vrijwilligersbijeenkomst.....	11
3	OP WEG NAAR EEN VRIJWILLIGERSBELEID	13
3.1	Inleiding.....	13
3.2	Visie en rol van het bestuur van Teylingen.....	13
3.3	Informatie en voorlichting	13
3.4	Deskundigheidsbevordering	14
3.4.1	Cursussen.....	14
3.4.2	Advies op maat.....	14
3.5	Bemiddeling bij werven	15
3.5.1	Digitale, passieve, actieve bemiddeling en Make A Difference Day.....	15
3.5.2	Vrijwilligersmarkten	16
3.6	Promotie van het vrijwilligerswerk en waardering	17
3.6.1	Publiciteit.....	17
3.6.2	Vrijwilligersprijzen.....	17
3.6.3	Waarderingsactiviteiten	18
3.6.4	Burgers interesseren voor bepaalde soorten vrijwilligerswerk	19
3.7	Overige faciliteiten.....	19
3.7.1	Informatie over subsidies en de werkwijze van de gemeente.....	19
3.7.2	Legeskosten	19
3.7.3	Verzekeringen vrijwilligers	20
3.7.4	Huisvesting vrijwilligersorganisaties	21
3.8	Innovatie.....	21
3.8.1	Maatschappelijk Betrokken Ondernemen.....	21
3.8.2	Maatschappelijke stages	22
3.8.3	Sociale activering, maatschappelijke integratie, inburgering en de WMO	23
3.9	Interne organisatie	24
3.9.1	Aanspreekpunt voor vrijwilligers(organisaties) en beleidsambtenaren binnen de gemeente	24
3.9.2	Platform vrijwilligerswerk.....	24
3.9.3	Evaluatie en bijstelling vrijwilligersbeleid en de uitvoering.....	25
3.9.4	Regio bijeenkomsten Holland Rijnland op ambtelijk niveau.....	25
3.10	Mantelzorgers	25
4	FINANCIËLE CONSEQUENTIES VAN DE AANBEVOLEN ONDERSTEUNINGSACTIVITEITEN	26
4.1	Inleiding.....	26
4.2	Beschikbare middelen gemeentebegroting 2008.....	26
4.3	consequenties van de aanbevolen activiteiten	27
4.3.1	Kosten bemiddeling.....	27
4.3.2	Kosten van het werken met vrijwilligers.....	27
4.3.3	Drie ondersteuningsmodellen	28
4.4	Conclusie en advies ondersteuningspakket	32
4.5	Ondersteuningspakket op Teylingse maat.....	32
4.5.1	Overige ondersteuning	33
4.6	Beslispunten t.a.v. de ondersteuningsactiviteiten	33
5	ORGANISATIEVORM ONDERSTEUNING VRIJWILLIGERSWERK	34
5.1	Inleiding.....	34
5.2	Extern Steunpunt vrijwilligerswerk.....	34

5.3	Wel of geen inzet vrijwilligers bij de ondersteuning en de financiële consequenties	34
5.4	Organisatie van de ondersteuning	36
5.5	Beslispunten t.a.v. de organisatievorm vrijwilligersondersteuning:.....	37
6	SAMENVATTING	38
6.1	Bijlage I: harmonisatie instrumenten vrijwilligersbeleid	40
6.2	Bijlage II: Kader.....	43
6.3	Bijlage III: Digitale Monitor Onderzoek onder vrijwilligersorganisaties.....	46
6.4	Bijlage IV: Vrijwilligersbijeenkomst.....	53
6.5	Bijlage V: ondersteuningsmodellen	54
6.6	Bijlage VI: Literatuurlijst	60

1 De nota vrijwilligersbeleid

1.1 Inleiding

De aanleiding tot het schrijven van deze nota is de fusie tussen de voormalige gemeenten Warmond, Sassenheim en Voorhout.

De gemeenteraad is op 27 september 2007 akkoord gegaan met de harmonisatievoorstellen in de nota "harmonisatie en ontwikkeling vrijwilligersbeleid" met daarin een voorgestelde aanpak om te komen tot een nieuwe nota vrijwilligersbeleid 2008 - 2011. Deze aanpak is leidend geweest voor de totstandkoming van deze nota.

In de nota die voor u ligt worden adviezen gegeven over de instrumenten die de gemeente Teylingen in de komende vier jaren kan gebruiken om het vrijwilligerswerk te ondersteunen. Ook wordt advies gegeven over de uitvoering van de gemeentelijke ondersteuning van het vrijwilligerswerk.

Het college heeft zich bij de beleidsontwikkeling laten adviseren door PRIMO Noord Holland. De gemeente Teylingen heeft door het indienen van een aanvraag in het kader van het AVI130 traject (Advies Vrijwilliger Inzet) recht op 20 dagdelen kosteloze ondersteuning. De kosten worden betaald door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

1.2 Maatschappelijke relevantie

Op 1 januari 2007 is de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) in werking getreden. Dit is de eerste wet die het belang van vrijwilligers benadrukt en erkent dat vrijwillige inzet op allerlei terreinen wordt ondersteund.

De WMO gaat ervan uit dat de overheid niet langer de instantie is die voor alles zorgt en alles regelt. De burger zelf wordt gevraagd om meer eigen inzet te plegen op gebieden die voorheen als taak van de overheid werden gezien.

Het doel van de WMO is dat gemeenten voorwaarden scheppen om haar inwoners zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen en actief te laten deelnemen in de samenleving. Voor de succesvolle implementatie van de wet is een goed functionerende civil society nodig. De WMO definieert de civil society als een systeem van verbanden waar mensen vrijwillig deel uitmaken. Het doel van de WMO is het bevorderen dat mensen "meedoen in de samenleving" en dat hiermee de leefbaarheid en de sociale cohesie wordt bevorderd en uitval wordt voorkomen. Belangrijk is dus dat burgers actief participeren.

Een vorm van het "meedoen in de samenleving" is het daadwerkelijk participeren als vrijwilliger of mantelzorger. Het is daarom van belang dat gemeenten conform de WMO zorgen voor het ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorgers. Het maatschappelijke belang van deze nota is dat er beleid komt, dat ervoor zorgt dat deze ondersteuning geregeld is¹.

1.3 Doelstelling

Deze nota beschrijft het vrijwilligersbeleid voor de gemeente Teylingen ter ondersteuning van de vrijwillige inzet voor de komende vier jaar. De ondersteuning van de mantelzorgers wordt niet in deze nota opgenomen, maar worden in het WMO-beleid meegenomen.

Centrale vraag:

Op welke wijze kan de gemeente Teylingen de komende vier jaren het vrijwilligerswerk ondersteunen ?

Om een antwoord te kunnen geven op deze vraag dienen de onderstaande vragen te worden beantwoord:

- Welke instrumenten ter ondersteuning van het vrijwilligerswerk kunnen door de gemeente Teylingen de komende vier jaren worden ingezet ?

---

¹ met andere ogen, de wmo als fundament voor een nieuw welzijnsbeleid in Teylingen, oktober 2007, afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling

- Voor welke vrijwilligers(organisaties) is dit beleid bedoeld ?
- Wie draagt zorg voor de uitvoering van het vrijwilligersbeleid ?
- Wat zijn de (financiële) consequenties voor de gemeente ?

1.4 Kader

Hieronder wordt in het kort weergegeven met welke kaders de gemeente te maken heeft bij de totstandkoming van deze nota. In Bijlage II kunt u hierover meer lezen.

Collegeprogramma 2006-2009:

In het vrijwilligersbeleid moeten worden opgenomen:

- a. Eén aanspreekpunt voor vrijwilligers(organisaties) in de vorm van een vrijwilligerssteunpunt
Hiervoor is momenteel 9 uur per week aan ambtelijke uren beschikbaar. In het collegewerkprogramma was de wens uitgesproken om deze vacaturebank met 18 uur per week uit te breiden en om te zetten in een vrijwilligerssteunpunt. Hiervoor was vanaf 2007 € 25.000,- begroot. Op 5 juli 2007 heeft de gemeenteraad besloten om deze uitbreiding niet te laten doorgaan. Op dezelfde datum heeft de gemeenteraad verzocht onderzoek te doen naar de mogelijkheid om de taken van het vrijwilligerssteunpunt (voor een deel) door vrijwilligers uit te laten voeren².
- b. Vrijwilligersprijzen per kern.

Nota "Harmonisatie en Ontwikkeling Vrijwilligersbeleid":

Het uitgangspunt in deze nota is dat het vrijwilligersbeleid in samenspraak tot stand komt met alle betrokken partijen.

Daarbij is het interactieve en integrale aspect van belang om draagvlak te creëren. Op deze wijze wordt beleid gemaakt, dat aansluit bij de behoeften van vrijwilligersorganisaties en andere betrokkenen. Ook moet het beleid uitvoerbaar zijn in de dagelijkse praktijk

In de nota zijn afspraken gemaakt over instrumenten, die in deze nota moeten worden opgenomen³.

Commissie Welzijn:

In de vergadering van 11 september 2007 van de commissie Welzijn werd opgemerkt dat in het beleid met name aandacht besteed moet worden aan:

- maatschappelijke stages
- gezamenlijke inkoop door vrijwilligersorganisaties ten behoeve van kostenefficiëntie
- aanpassing legeskosten voor vrijwilligersorganisaties door aanpassing van leges- of subsidieverordening
- stimuleren van dwarsverbanden tussen de vrijwilligersorganisaties over de grenzen van de kernen heen
- platform vrijwilligersorganisaties
- uitvoering vrijwilligersbeleid in handen van vrijwilligers
- uitvoering vrijwilligersbeleid moet professioneel georganiseerd worden
- verzekeringen
- promotieprijs Teylingen loskoppelen van vrijwilligersbeleid⁴

² Gemeenteraadsvergadering d.d. 5 juli 2007.

³ Nota harmonisatie en ontwikkeling vrijwilligersbeleid gemeente Teylingen, juni 2007

⁴ notulen commissie welzijn Teylingen, d.d.11 september 2007, agendapunt 7

Wettelijk kader: de beleidsbrief Mantelzorg en vrijwilligerswerk 2008-2011:

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft een beleidsbrief uitgebracht, waarin ingegaan wordt op de betekenis van mantelzorg en vrijwilligerswerk voor de samenleving. Tegen deze achtergrond worden de hoofdlijnen geformuleerd van het beleid voor de komende jaren⁵.

De WMO biedt gemeenten de mogelijkheid om - op de lokale situatie toegespitst - integraal beleid te voeren, waarbij verbanden worden gelegd tussen de ondersteuningsbehoefte van vrijwilligers en mantelzorgers en andere beleidsterreinen.

De beleidsbrief geeft verschillen aan tussen mantelzorgers en vrijwilligers. Deze groepen worden daarom apart behandeld in de beleidsbrief.

In de beleidsbrief worden een aantal basisfuncties voor de lokale ondersteuning van vrijwilligers benoemd. Het gaat daarbij om:

- inspraak en advies
- deskundigheidsbevordering
- praktische hulp
- en een makelaarsfunctie

De makelaarsfunctie matcht potentiële vrijwilligers aan interessante en uitdagende vrijwilligersklussen die voldoen aan hun wensen.

De minister wil de komende jaren in het licht van het kabinetsvoornemen rondom de Maatschappelijke stage, bovenop de middelen voor de implementatie van de basisfuncties, een forse impuls (oplopend tot 30 miljoen in 2011) aan deze gemeentelijke makelaarsfunctie geven. De makelaarsfunctie richt zich daarbij op het vinden van een goede match tussen vrijwilligersorganisaties en leerlingen.

Bij de concretisering van bovengenoemde basisfuncties wordt in de beleidsbrief aandacht gevraagd voor:

- het behouden van vrijwilligers
- nieuwe groepen binden aan vrijwilligerswerk
- flexibel aanbod van vrijwilligersactiviteiten, dat aangepast is aan de wensen van vrijwilligers
- actieve zoektocht en benadering van mensen
- maatwerk
- bevorderen van arbeidsparticipatie
- bevorderen van maatschappelijke participatie
- bevorderen van maatschappelijk betrokken ondernemen
- stimulering van kennisontwikkeling (MOVISIE, MEZZO)
- deskundigheidsbevordering van vrijwilligers
- monitor van het vrijwilligerswerk

1.5 Werkwijze

Alle betrokkenen zijn gevraagd hun visie op het vrijwilligersbeleid te geven. Het vrijwilligersbeleid moet een beleid zijn dat aansluit bij de behoeften aan ondersteuning, moet aansluiten bij de aanpalende beleidsterreinen en moet goed uitvoerbaar zijn. Daarom is het van belang dat dit beleid interactief en integraal tot stand komt.

Betrokkenen bij dit beleid zijn:

- De rijksoverheid
- De gemeente: Maatschappelijke Ontwikkeling, Advies & Ondersteuning en de gemeentewinkel
- De wethouder Welzijn
- De commissie Welzijn en de gemeenteraad
- Vrijwilligersorganisaties
- Bedrijfsleven
- Scholen
- Holland Rijnland gemeenten (maatschappelijke stages)
- Diverse gemeentelijke steunpunten vrijwilligerswerk
- Primo Noord Holland (Provinciaal Instituut Voor Maatschappelijke Ontwikkeling)

---

⁵ Voor elkaar, Beleidsbrief Mantelzorg en Vrijwilligerswerk 2008-2011, VWS, oktober 2007

Er is gebruikgemaakt van bestaande literatuur, er is een onderzoek gehouden onder vrijwilligersorganisaties en er is een vrijwilligersavond georganiseerd. Er hebben ook gesprekken plaatsgevonden met de deskundigen binnen en buiten de gemeentelijke organisatie. Aan alle vrijwilligersorganisaties is een brief verzonden met de mededeling dat deze nota te downloaden is van de gemeentelijke website en dat men een zienswijze kon sturen aan de gemeente.

Wij hebben op deze wijze getracht het vrijwilligersbeleid op een integrale en interactieve wijze tot stand te laten komen.

1.6 Opbouw

In hoofdstuk 2 worden een aantal bouwstenen uitgewerkt om te komen tot een nieuw vrijwilligersbeleid.

U kunt hier een voorstel lezen voor de visie van de gemeente Teylingen op het vrijwilligersbeleid. In dit hoofdstuk worden de afspraken uit de nota "Harmonisatie en Ontwikkeling Vrijwilligersbeleid" genoemd en wordt in het kort de resultaten van het monitor onderzoek (Digimon onderzoek) weergegeven. U treft ook een kort verslag aan van de vrijwilligersavond.

In hoofdstuk 3 wordt de visie op het vrijwilligerswerk besproken en worden de kaders en de wensen van betrokken partijen uit hoofdstuk 1 en 2 samengevoegd. Aan de hand hiervan worden steeds per onderwerp conclusies getrokken en worden mogelijke oplossingen aangedragen. Gezien de beschikbare middelen lijkt het er echter op, dat van deze aanbevelingen slechts een aantal kunnen worden uitgevoerd.

In hoofdstuk 4 worden de beschikbare middelen weergegeven voor de ondersteuning van het vrijwilligerswerk.

Alle voorgestelde activiteiten worden nog eens op een rij gezet met daaraan gekoppeld de nodige financiële middelen.

Aan de hand van bovenstaande gegevens worden uiteindelijk drie modellen weergegeven voor een ondersteuningspakket. Deze drie ondersteuningspakketten hebben alle drie een verschillend ambitieniveau. Uit deze ondersteuningspakketten moet uiteindelijk een keuze gemaakt worden.

In hoofdstuk 5 wordt gezocht naar een geschikte organisatievorm voor de uitvoering van de ondersteuningactiviteiten.

In hoofdstuk 6 worden de samenvatting en de beslispunten weergegeven.

2 Bouwstenen voor het nieuwe vrijwilligersbeleid 2008-2011

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk treft u een aantal bouwstenen aan voor een nieuw vrijwilligersbeleid. De visie van de gemeente Teylingen op het vrijwilligersbeleid en wat de gemeente wil bereiken met de ondersteuning van het vrijwilligerswerk staan vermeld. Dit hoofdstuk behandelt o.a. de nota "Harmonisatie en Ontwikkeling Vrijwilligersbeleid", de uitkomsten van het monitor onderzoek onder vrijwilligersorganisaties en de vrijwilligersbijeenkomst.

2.2 Visie

Voor de visie is het van belang een antwoord te hebben op de volgende vragen:

- wat wil Teylingen wil bereiken
- wat is het belang van vrijwilligerswerk voor Teylingen
- welke definitie wordt gehanteerd
- welke uitgangspunten gelden
- op welke sectoren is de vrijwillige inzet van toepassing
- wat is de rol van de gemeente

Wat wil Teylingen bereiken ?

De gemeente beoogt door middel van een door alle partijen gedragen vrijwilligersbeleid 2008-2011 de vrijwilligersorganisaties en de vrijwilligers te ondersteunen bij hun vrijwilligerswerk.

Vrijwilligerswerk is van groot belang in de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). De gemeente neemt deze wet als uitgangspunt voor het vrijwilligersbeleid. Dat houdt in dat met name vrijwilligersorganisaties ondersteund worden, die zich inzetten voor leefbaarheid, sociale cohesie, participatie en preventie.

- Leefbaarheid is het wonen in een prettige en veilige omgeving met de mogelijkheid om (thuis of in de buurt) gebruik te kunnen maken van zorg, welzijn en gemaksdiensten⁶.
- Sociale cohesie is de mate waarin mensen in gedrag en beleving uitdrukking geven aan hun betrokkenheid bij maatschappelijke verbanden in hun persoonlijk leven als burger en lid van de samenleving.
- Onder participatie wordt verstaan het deelnemen aan en het bevorderen van het functioneren in de samenleving.
- Onder preventie wordt verstaand dat voorkomen wordt dat een burger niet in staat is deel te nemen aan het maatschappelijk leven.

Vrijwilligersorganisaties die bijdragen aan een of meerdere van bovengenoemde aspecten zullen in Teylingen door de gemeente ondersteund worden.

De gemeente wil bereiken dat er voldoende vrijwillige inzet is met de juiste kennis, kunde en vaardigheden voor al het vrijwilligerswerk binnen de gemeentegrenzen.

De gemeente wil in 2011 bereikt hebben dat er goede ondersteuning is voor de vrijwilligers(organisaties) op het gebied van informatie en advies, deskundigheidsbevordering, maatschappelijke stages, promotie en waardering om het bovenstaande te bereiken.

Wat is het belang van vrijwilligerswerk voor Teylingen ?

Het vrijwilligerswerk is om bovenstaande redenen essentieel binnen onze lokale samenleving. Het vrijwilligerswerk biedt aan de burgers:

- Een uitgebreid en divers aanbod van voorzieningen voor de burgers (meer keuzemogelijkheden in de vrijetijdsbesteding, de zorg, het onderwijs etc.). De burgers kunnen hun leven daardoor beter vullen met activiteiten die zij prettig vinden.
- Een hogere kwaliteit van het aanbod van voorzieningen voor de burgers. Een vrijwilliger met specifieke professionele kennis kan worden gevraagd binnen een bestuur mee te denken over strategisch organisatiebeleid van een voorziening.

---

⁶ WMO beleidsplan Teylingen 2008-2011

- Mogelijkheden voor burgers tot zelfontplooiing. Vrijwilligerswerk biedt burgers de mogelijkheid andere kennis en ervaringen op te doen dan in hun normale dagelijkse activiteiten. De maatschappij als geheel heeft hier baat bij.
- Een zinvolle tijdbesteding.
- Netwerken van burgers die de sociale cohesie bevorderen. Vrijwilligerswerk zorgt voor sociale netwerken, waardoor mensen meer bij elkaar betrokken raken en gezamenlijke actie eerder zal plaatsvinden.
- Intermediairs voor participatie en gemeentelijke beleidsvorming. Vrijwilligersorganisaties vormen een schakel tussen burgers en gemeente. Zij kunnen daarom de gemeente informatie aanleveren over wensen en behoeften van (groepen) burgers.
- Gemeentelijke mogelijkheden voor sociale activering⁷.

Wat is de definitie van Teylingen voor vrijwilligerswerk ?

Wij willen de definitie hanteren, zoals deze door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en door de Vereniging Nederlandse Organisaties voor Vrijwilligerswerk wordt gepresenteerd:

Vrijwilligerswerk is werk dat in enig verband georganiseerd, onverplicht (maar niet vrijblijvend) en onbetaald wordt verricht ten behoeve van anderen of de samenleving^{8 9}.

Mantelzorgers zijn mensen die langdurig en/of intensief zorgen voor een hulpbehoevende partner, ouder(s), kind(eren), vriend(in) of iemand anders met wie zij een persoonlijke band hebben. Tezamen verlenen mantelzorgers veel meer zorg dan de formele, professionele zorg. Mantelzorgers bevinden zich meestal in een minder vrijblijvende situatie en werken niet in enig georganiseerd verband. Het valt daarom te bediscussiëren of mantelzorg tot vrijwilligerwerk moet worden gerekend. Strikt volgens de hierboven gepresenteerde definitie is dit niet het geval. Daarom krijgt deze groep niet in deze nota, maar in die van het nog verder te ontwikkelen WMO beleid van de gemeente Teylingen de nodige aandacht. Binnen organisaties die mantelzorgers ondersteunen, kan echter wél sprake zijn van vrijwilligerswerk. Mantelzorgers hebben een andere vorm van ondersteuning nodig dan vrijwilligers.

In welke sectoren is de vrijwillige inzet terug te vinden ?

- sport en recreatie (zoals tennisvereniging, voetbal, kindervakantiekampen, scouting e.d.)
- zorg en hulpverlening (zoals verzorgingstehuis, Zonnebloem, Rode Kruis, buddyprojecten, Tafeltje Dekje, vrijwillige thuiszorg, Slachtofferhulp, terminale zorg e.d.)
- informatie en advies (zoals steunpunt vrijwilligerswerk, bibliotheek)
- religie en levensbeschouwing (kerken, moskeeën)
- kunst en cultuur (zoals muziek- en toneelverenigingen, theaters, het Oude Raadhuis van Warmond)
- media (zoals de Teyding, Warmond Lokaal)
- politieke en ideële doelen (zoals Amnesty International)
- sociaal cultureel werk (zoals jeugd- en jongerenwerk, ouderenwerk)
- wijk- buurt- en bewonerszaken
- onderwijs en educatie (zoals de Volksuniversiteit)
- belangenbehartiging en emancipatie (zoals platform gehandicapten)
- natuur en milieu
- verkeer en veiligheid

Wat is de rol van Teylingen ten aanzien van de ondersteuning ?

De gemeente Teylingen is niet de enige, maar wel de meest aangewezen partij om activiteiten van vrijwilligersorganisaties en organisaties die werken met vrijwilligers te ondersteunen. Daarbij maakt de gemeente onderscheid tussen vrijwilligerswerk dat past binnen het gemeentelijk beleidskader en vrijwilligerswerk dat daar buiten valt. Vrijwilligerswerk dat uitsluitend gericht is op persoonlijk belang of interesse (bijvoorbeeld een hobbyvereniging, zoals fotografie, postzegels verzamelen) vallen buiten dit gemeentelijke beleid.

⁷ VNG, *Lokaal vrijwilligerswerkbeleid*, VNG, Lokaal vrijwilligerswerkbeleid, Handreiking voor gemeenten bij het opzetten of herzien van vrijwilligerswerkbeleid, Den Haag:VNG uitgeverij (2001), p. 14 en 15

⁸ Site Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk

⁹ VNG, *Lokaal vrijwilligerswerkbeleid*, VNG, Lokaal vrijwilligerswerkbeleid, Handreiking voor gemeenten bij het opzetten of herzien van vrijwilligerswerkbeleid, Den Haag:VNG uitgeverij (2001), p. 13 en 14

De gemeente heeft tot taak om de randvoorwaarden voor het vrijwilligerswerk te verzorgen en de toegankelijkheid tot het vrijwilligerswerk te bevorderen. Het is niet de bedoeling dat de gemeente de problemen van de vrijwilligersorganisatie oplost, maar zij wil wel graag de helpende hand toesteken. Daarbij treedt de gemeente op als regisseur en hanteert daarbij diverse rollen (initiator, stimulator, facilitator, ambassadeur, bemiddelaar, beslisser). De gemeente schakelt steeds tussen deze rollen afhankelijk van de situatie.

2.3 harmonisatie instrumenten vrijwilligersbeleid

De harmonisatie van deze instrumenten is een basis voor de totstandkoming van een nieuw vrijwilligersbeleid. In deze paragraaf wordt beknopt weergegeven welke afspraken zijn gemaakt in de nota "Harmonisatie en Ontwikkeling Vrijwilligersbeleid". Hiervoor wordt verwezen naar Bijlage I. In de nota is afgesproken dat de volgende onderwerpen aandacht zullen krijgen bij de totstandkoming van het nieuwe vrijwilligersbeleid:

- informatie over de subsidieverlening
- aanpassing legeskosten
- verzekeringen vrijwilligers
- bemiddeling bij werving van vrijwilligers
- vrijwilligersmarkt
- deskundigheidsbevordering
- rechtspositie vrijwilligers
- informatieblad
- ondersteuning mantelzorgers
- structurele en professionele ondersteuning
- informatieverstrekking
- vrijwilligersprijzen
- overige waarderingsactiviteiten
- maatschappelijk betrokken ondernemen
- bepaalde groeperingen interesseren voor vrijwilligerswerk
- burgers interesseren voor bepaalde soorten vrijwilligerswerk
- vrijwilligersplatform
- beleidsevaluatie
- netwerkbijeenkomsten op ambtelijk niveau

Deze punten worden in hoofdstuk 3 verder uitgewerkt.

2.4 Digitale Monitor Onderzoek onder vrijwilligersorganisaties

In maart en april 2007 is een digitaal monitor onderzoek gehouden onder alle bij de gemeente Teylingen bekende vrijwilligersorganisaties. Het doel van dit onderzoek was te achterhalen met welke knelpunten vrijwilligersorganisaties worstelen en op welke wijze het college van de gemeente een helpende hand kan bieden.

Er zijn 230 vragenlijsten onder de vrijwilligersorganisaties uitgezet en 117 organisaties hebben meegewerkt aan het onderzoek, Hiermee was de respons 50% en dit houdt in dat de resultaten van het onderzoek een representatief beeld geven van wat er zoal onder de vrijwilligersorganisaties leeft.

De meeste vragenlijsten waren afkomstig van vrijwilligersorganisaties uit de sport en recreatie (36,8%), de kunst en cultuur (16,2%), de zorg en de hulpverlening (8,5%), de religie en de levensbeschouwing (9,4%), onderwijs en educatie (7,7%) en het sociaal cultureel werk(6%).

De conclusies uit het onderzoek zijn:

- Vrijwilligersorganisaties zorgen vaak zelf voor waarderingsactiviteiten, verzekeringen, begeleiding en scholing voor hun vrijwilligers
- Slechts weinig vrijwilligersorganisaties hebben een eigen vrijwilligersbeleidsplan
- Er is enige samenwerking met andere organisaties
- Er is vaak een tekort aan vrijwilligers
- Er moeten vrijwilligers geworven worden uit de categorie jongeren
- Veel vrijwilligersorganisaties krijgen geen ondersteuning
- De meeste steun is afkomstig van een eigen landelijke bond of koepel
- Er wordt weinig gebruikgemaakt van de vrijwilligersvacaturebank

- Veel organisaties zijn niet bekend met het bestaan van een steunpunt in de gemeente of regio
- Slechts een klein deel van de organisaties zegt gebruik te maken van de vrijwilligersvacaturebank met name voor de werving en bemiddeling van vrijwilligers en in enkele gevallen voor cursussen en trainingen.
- Het beleid en de werkwijze van de gemeente kan verbeterd worden
- Verbeterpunten voor de gemeente zijn: gemeentelijke aandacht, waardering, promotie van het vrijwilligerswerk, huisvesting, stimulering samenwerking, procedures voor subsidies en vergoedingen, een vast contactpersoon
- De behoefte aan verbetering van het beleid en de werkwijze van de gemeente kan per sector verschillen
- Er is bij de vrijwilligersorganisaties geen beleid t.a.v. sociale activering, maatschappelijke integratie en inburgering en WMO
- Er is bij een aantal vrijwilligersorganisaties onvoldoende bekendheid over de WMO en hun rol
- Er is weinig interesse voor maatschappelijke stages
- Meningen over maatschappelijk betrokken ondernemen zijn verdeeld
- Cursussen waarvoor het komende jaar de meeste interesse bestaat zijn (1 is meest gevraagd):
  1. Werving van vrijwilligers en bestuursleden
  2. Onderwerpen die met de sector en specifieke functies binnen de vrijwilligersorganisatie te maken hebben
  3. Fondsenwerving
  4. Voorlichting, promotie, public relations
  5. Vrijwilligersbeleid
  6. Wet- en regelgeving
  7. Samenwerking met en begeleiding van vrijwilligers
  8. Bestuursvaardigheden
  9. Wet maatschappelijke ondersteuning
- Vrijwilligersorganisaties hebben extra ondersteuning nodig op het gebied van:
  - . promotie van vrijwilligerswerk en hun organisatie
  - . fondsenwerving
  - . huisvesting
  - . wetten en regelingen voor vrijwilligers
  - . cursussen en trainingen voor vrijwilligers
  - . advies over vrijwilligersbeleid
  - . Het is opvallend dat iets minder dan de helft van de organisaties zegt geen behoefte te hebben aan (extra) ondersteuning.

In Bijlage III staan de resultaten van dit onderzoek uitgebreider omschreven.

2.5 Vrijwilligersbijeenkomst

Op 12 juni 2007 is in het Bestuurscentrum in Voorhout een avond georganiseerd voor afgevaardigden van vrijwilligersorganisaties om te praten over het vrijwilligersbeleid. Kort samengevat zijn tijdens deze bijeenkomst de volgende zaken naar voren gekomen:

- Vrijwilligersorganisaties vinden een vrijwilligersmarkt belangrijk, voorlopig per kern, maar mogelijk in de toekomst op Teylings niveau.
- De belangrijkste taken van een steunpunt vrijwilligerswerk zijn:
  - . het organiseren van netwerken
  - . het bemiddelen bij de uitwisseling van helpende handen, kennis, kunde en vaardigheden tussen vrijwilligersorganisaties onderling en tussen andere partijen, zoals vrijwilligers en bedrijven
  - . bieden van scholing
  - . maatschappelijke stages
- Het feit dat vrijwilligersorganisaties niet geïnteresseerd zijn in maatschappelijke stages, inburgering en sociale integratie kan te maken hebben met een gebrek aan middelen en mogelijkheden. Het gaat niet altijd om onwil.
- Samenwerking met een steunpunt in de regio is niet uitgesloten, mits de gemeente intermediair blijft. Men vindt 9 uur ondersteuning per week is erg weinig

- Men vindt positieve publiciteit over het vrijwilligerswerk erg belangrijk. Hieraan moet veel aandacht geschonken worden.
- Vermindering van een bureaucratische houding is ook een manier van waarderen. Te denken valt aan de versoepeling van het vergunningenbeleid, de subsidieaanvraag en aangepaste leges voor vrijwilligersorganisaties.
- Vrijwilligersprijzen moeten gelden voor alle vrijwilligers en de uitreiking dient plaats te vinden op een speciaal vrijwilligersevenement.

Een verslag staat in Bijlage IV.

3 Op weg naar een vrijwilligersbeleid

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de bevindingen uit hoofdstuk 2 samengevoegd en worden per onderdeel conclusies getrokken. Deze conclusies worden gevolgd door een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen zijn ideeën om het vrijwilligerswerk te ondersteunen. Dat wil niet zeggen dat deze ideeën ook (gezien het beschikbare budget) daadwerkelijk uitgevoerd kunnen worden. Toch lijkt het ons voor de volledigheid een goede zaak om aan u alle mogelijke oplossingen voor te leggen. Zo wordt uiteindelijk een duidelijk beeld gegeven wat wel en wat niet haalbaar is en kunnen goed overwogen keuzes worden gemaakt. De keuzes uit deze aanbevelingen komen in hoofdstuk 5 aan de orde.

3.2 Visie en rol van het bestuur van Teylingen

Bij het vrijwilligersbeleid neemt de gemeente de WMO als uitgangspunt. Vrijwilligersorganisaties zijn van groot belang voor het bevorderen van de civil society. Vrijwilligersorganisaties, die zich richten op het bevorderen van leefbaarheid, sociale cohesie, participatie en preventie zullen door de gemeente ondersteund worden.

3.3 Informatie en voorlichting

- In de nota harmonisatie en ontwikkeling vrijwilligersbeleid is vastgesteld dat een standpunt wordt ingenomen over het gebruikmaken van een informatieblad.
- Uit het onderzoek onder vrijwilligersorganisaties is gebleken dat er behoefte is aan extra ondersteuning op het gebied van informatie over wetten en regelingen voor vrijwilligers(organisaties).

Het is belangrijk dat vrijwilligersorganisaties met regelmaat door de gemeente op de hoogte worden gehouden van:

- allerlei maatschappelijke, wettelijke en gemeentelijke ontwikkelingen in "vrijwilligersland"
- voorlichtingsbijeenkomsten over een gewijzigde subsidieverordening of over de risico-inventarisatie
- datgene dat van vrijwilligersorganisaties (wettelijk) wordt verwacht (bijvoorbeeld met een check up lijst)
- de organisatie van een beursvloer, vrijwilligersmarkt, waarderingsactiviteiten e.d.

De informatieverstrekking kan zowel geregeld worden door middel van een informatieblad als door middel van cursussen.

De verzorging van het informatieblad en de organisatie van cursussen kunnen worden uitgevoerd door een steunpunt vrijwilligerswerk.

De gemeente is van mening dat het belangrijk is dat vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties een vast aanspreekpunt hebben, waar zij met hun vragen naar toe kunnen gaan. Ook deze informatievoorziening kan worden verzorgd door het steunpunt vrijwilligerswerk.

Aanbevolen wordt dat:

- Eén keer per jaar een zowel gedrukt als digitaal informatieblad wordt uitgebracht voor alle vrijwilligersorganisaties
- Eén keer per jaar een cursus op het gebied van wet- en regelgeving wordt georganiseerd
- Vrijwilligersorganisaties en vrijwilligers deskundig antwoord kunnen krijgen op hun vragen
- Bovengenoemde activiteiten worden neergelegd bij het steunpunt vrijwilligerswerk

3.4 Deskundigheidsbevordering

3.4.1 Cursussen

- In de nota "Harmonisatie en Ontwikkeling Vrijwilligerswerk" is vastgesteld dat de gemeente het vrijwilligerswerk zal ondersteunen door middel van het aanbieden van cursussen.
- Vrijwilligersorganisaties hebben in het onderzoek aangegeven behoefte te hebben aan cursussen en trainingen.

Vrijwilligersorganisaties hebben in het onderzoek aangegeven interesse te hebben in de onderstaande cursussen. De cursussen worden op volgorde van belangrijkheid weergegeven. In de praktijk is in de begrotingen en in de rekeningen van de vrijwilligersorganisaties af te lezen dat de cursus Fondswerving een positieve bijdrage levert aan het verkrijgen van subsidies.

De gemeente is van mening dat specifieke cursussen, die bij activiteiten van de vereniging horen (zoals een trainerscursus), onder de verantwoordelijkheid vallen van de vrijwilligersorganisatie zelf. De gemeente vindt dat vrijwilligersorganisaties dit soort specifieke cursussen in hun begrotingen moeten opnemen en deze zelf moeten organiseren.

Gezien de kosten, zal de gemeente een keuze moeten maken over het aantal cursussen per jaar en de onderwerpen die daarin worden behandeld.

De gemeente meent dat de organisatie van onderstaande cursussen neergelegd kan worden bij het steunpunt vrijwilligerswerk.

De mogelijkheid bestaat om voor de organisatie van cursussen gebruik te maken van regionale WEB (Wet Educatie en Beroepsonderwijs) gelden. Hiervoor moet per cursus een voorstel worden ingediend bij Holland Rijnland.

Aanbevolen wordt dat:

- De volgende cursussen worden georganiseerd
  1. Werving van vrijwilligers en bestuursleden
  2. Fondsenwerving
  3. Voorlichting, promotie, public relations
  4. vrijwilligersbeleid binnen de eigen organisatie
  5. wet- en regelgeving
  6. samenwerking met en begeleiding van vrijwilligers
  7. bestuursvaardigheden
  8. Wet Maatschappelijke Ondersteuning
- Cursussen over specifieke, sector gebonden onderwerpen door vrijwilligersorganisaties zelf worden verzorgd.
- De organisatie van cursussen neergelegd wordt bij het steunpunt vrijwilligerswerk.

3.4.2 Advies op maat

Soms kunnen vrijwilligers of vrijwilligersorganisaties knelpunten, problemen of conflicten hebben, waar zij zelf niet meer uitkomen. Professionele ondersteuning en advisering kan dan soms nodig zijn. De gemeente vindt het van belang dat vrijwilligersorganisaties ondersteund worden bij knelpunten of problemen en dat zij de weg weten te vinden naar advisering. De gemeente meent dat advisering of inkoop van advisering in overleg met de gemeente neergelegd kan worden bij het steunpunt vrijwilligerswerk. Er kan bijvoorbeeld gebruikgemaakt worden van (gratis) advies van een SESAM Adviseur, die verbonden is aan de SESAM academie. Dit is een 55-plusser met als werkachtergrond een jarenlange ervaring in een zware leidinggevende functie.

Onderzocht moet worden of de gemeente Teylingen t.a.v. deze ondersteuning in aanmerking komt voor een subsidie.

Aanbevolen wordt dat:

- Vrijwilligersorganisaties in aanmerking kunnen komen voor een advies op maat
- het advies op maat in overleg met de gemeente Teylingen door het steunpunt vrijwilligerswerk wordt georganiseerd
- onderzocht wordt naar de subsidiemogelijkheden voor het gebruik van SESAM-adviseurs

3.5 Bemiddeling bij werven

3.5.1 Digitale, passieve, actieve bemiddeling en Make A Difference Day

- In de nota harmonisatie en ontwikkeling vrijwilligersbeleid is vastgesteld dat de passieve bemiddeling met behulp van advertenties en de digitale bemiddeling via de vrijwilligersvacaturebank moet worden gehandhaafd. Onderzocht moet worden of de gemeente zich ook bezig moet houden met actievere bemiddeling.
- Veel vrijwilligersorganisaties hebben in het onderzoek aangegeven een tekort te hebben aan vrijwilligers. Vaak zijn er vrijwilligers nodig voor bepaalde klussen en techniek.
- Tijdens de vrijwilligersbijeenkomst werd gezegd dat er bemiddeling gewenst is in het kader van Make a Difference Day (MADD). Tijdens MADD doen zoveel mogelijk mensen één of twee dagen vrijwilligerswerk. Iedereen die iets in zijn omgeving wil aanpakken, kan meedoen. Het initiatief om een vrijwilligersklus aan te melden kan liggen bij een individu, een organisatie, een school, een gemeente of een bedrijf.

Digitale bemiddeling:

De afgelopen twee jaar is de digitale vacaturebank vanwege het geringe beschikbare aantal uren vervuld met oude vacatures en inschrijvingen van potentiële vrijwilligers. Bij handhaving van de digitale bemiddeling is het van groot belang dat er regelmatig onderhoud en updates van de website plaatsvinden. Het gevaar bij een digitaal matchingsysteem is, dat deze zonder regelmatige impulsen onvoldoende gebruikt wordt.

Het is volgens de gemeente zinvol om te bekijken of het huidige digitale matchingsysteem voldoende aansluit bij het nieuwe vrijwilligersbeleid van de gemeente Teylingen of dat de overgang naar een ander matchingsysteem gewenst is. Dit is afhankelijk van het steunpunt die de uitvoering gaat verzorgen.

Actieve bemiddeling:

Actieve bemiddeling tussen vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties komt ten goede aan de werving van vrijwilligers. De gemeente vindt het daarom wenselijk dat er aandacht is voor actieve bemiddeling, zeker wanneer het gaat om moeilijk te vervullen vrijwilligersvacatures. Voorbeelden hiervan zijn de functies van bestuurders en van vrijwilligers met specifieke kennis en vaardigheden.

Ook is actieve bemiddeling gewenst bij vragen van burgers naar vrijwilligerswerk. Het is belangrijk dat de gemeente met deze potentiële vrijwilligers meedenkt bij de zoektocht naar vrijwilligerswerk.

Make A Difference Day:

De organisatie van Make a Difference Day (vrijwilligers voor 1 dag) is een goed voorbeeld van een zoektocht naar vrijwilligers voor bepaalde klussen. Het gaat hierbij om één of twee dagen waarop iedereen, jong en oud, als vrijwilliger aan de slag kan bij een klus van een vrijwilligersorganisatie. Dit is een uitgesproken kans om eens vrijblijvend kennis te maken met het vrijwilligerswerk in de buurt.

Individueel, vrijwilligersorganisaties, scholen, bedrijven, overheid of overige instanties oftewel iedereen kan meedoen aan MADD. Het levert alle partijen voordelen op zoals nieuwe ervaringen, nieuwe vaardigheden, nieuwe contacten, positieve publiciteit, netwerken en op den duur misschien ook nieuwe vrijwilligers.

Overwogen kan worden mee te doen aan de landelijke MADD en mee te dingen naar de landelijke MADD-Awards.

Bovengenoemde digitale, passieve, actieve bemiddeling bij werving en selectie en de organisatie van MADD kan in overleg met de gemeente Teylingen uitgevoerd worden door het steunpunt vrijwilligerswerk.

Aanbevolen wordt dat:

- Vrijwilligersorganisaties en (potentiële) vrijwilligers ondersteund worden met behulp van digitale bemiddeling
- Bekeken wordt of het huidige matchingsysteem aansluit bij het nieuwe vrijwilligersbeleid en de uitvoering of dat de overgang naar een ander matchingsysteem gewenst is
- Vrijwilligersorganisaties en (potentiële) vrijwilligers ondersteund worden door passieve bemiddeling door de plaatsing van vacatures op de website en de gemeentepagina.
- Vrijwilligersorganisaties en (potentiële) vrijwilligers actief ondersteund worden bij moeilijk vervulbare vacatures en bij de vraag naar vrijwilligerswerk
- De gemeente Teylingen meedoet aan de landelijke Make a Difference Day (klussen) op 2 en/of 3 november
- Deelnemers en organisatoren van de gemeente Teylingen meedingen naar de landelijke MADD awards
- Bovengenoemde activiteiten in overleg met de gemeente worden uitgevoerd door het steunpunt vrijwilligerswerk

3.5.2 Vrijwilligersmarkten

- In de nota "harmonisatie en ontwikkeling vrijwilligersbeleid" is vastgesteld dat de gemeente de vrijwilligersmarkten in de drie kernen zal blijven faciliteren. De daadwerkelijke organisatie is de verantwoordelijkheid van het particuliere initiatief.
- De behoefte aan een vrijwilligersmarkt is ook tijdens de vrijwilligersbijeenkomst naar voren gebracht. Men vindt het van belang dat vrijwilligersorganisaties zich kunnen presenteren, zodat zij nieuwe leden en vrijwilligers kunnen aantrekken. Men vond dat dit voorlopig nog per kern moest plaatsvinden. In de toekomst kan een vrijwilligersmarkt op Teylingse schaal worden georganiseerd. Men vond dat de gemeente hierbij moet faciliteren, zoals deskundigen aantrekken en zorgen voor PR-activiteiten.

In de kern Sassenheim wordt ieder jaar in september een Uitmarkt in het park Rusthof en in 't Onderdak gehouden door de stichting 't Onderdak. Tijdens deze Uitmarkt worden met name de activiteiten in Sassenheim op het gebied van kunst en cultuur gepresenteerd. Misschien is het mogelijk om deze Uitmarkt te combineren met een vrijwilligersmarkt voor alle vrijwilligersorganisaties in Teylingen. De organisatie van drie aparte vrijwilligersmarkten vraagt namelijk veel tijd en organisatie. Bovendien past een gezamenlijke vrijwilligersmarkt goed bij de wens van de commissie Welzijn, om meer dwarsverbanden te laten ontstaan tussen de vrijwilligersorganisaties over de grenzen van de kernen heen. Daarnaast kunnen beide evenementen elkaar versterken qua aantrekkingskracht. Natuurlijk moet eerst worden onderzocht of hiervoor in alle drie de kernen voldoende draagvlak is.

Aanbevolen wordt dat:

- Er bij voldoende draagvlak een tweejaarlijkse vrijwilligersmarkt voor heel Teylingen plaatsvindt in de maand september
- Onderzocht wordt of deze vrijwilligersmarkt aansluiting kan vinden bij de Uitmarkt in Sassenheim in park Rusthof in de maand september
- De gemeente en het steunpunt initiëren, regisseren en faciliteren.
- De daadwerkelijke organisatie en invulling van het programma door vrijwilligersorganisaties worden verzorgd

3.6 Promotie van het vrijwilligerswerk en waardering

3.6.1 Publiciteit

Promotieactiviteiten zijn gericht op het verbeteren van het imago en onder de aandacht brengen van vrijwilligerswerk in het algemeen. Voorbeelden hiervan zijn algemene reclamecampagnes, vrijwilligersmarkten of –beurzen of aandacht via de media. Uit het onderzoek onder vrijwilligersorganisaties is gebleken dat er behoefte is aan extra ondersteuning op het gebied van promotie van vrijwilligerswerk en de vrijwilligersorganisaties. Ook tijdens de vrijwilligersbijeenkomst werd deze behoefte benadrukt. Men vond het belangrijk dat vrijwilligers de publiciteit krijgen in de krant en dat vrijwilligerswerk van een leuke kant wordt belicht. Door enthousiaste publiciteit kunnen anderen weer gestimuleerd worden om vrijwilligerswerk te doen. Door de juiste publiciteit kan de gemeente bewerkstelligen dat vrijwillige inzet een leuk imago krijgt, dat je er veel voor terug krijgt en dat het een hele normale zaak is dat je jezelf inzet voor een ander of voor jouw directe leefomgeving.

De gemeente is het daarom eens met de suggestie om het vrijwilligerswerk meer publiciteit te geven. Dit is een taak het steunpunt vrijwilligerswerk.

Aanbevolen wordt dat:

- Het vrijwilligerswerk veel publiciteit krijgt in de pers, in het informatieblad of door ludieke acties, via voorlichtingen op scholen in het kader van maatschappelijke stages, Make A Difference Day en vrijwilligersmarkten
- De publiciteit wordt verzorgd door het steunpunt vrijwilligerswerk

3.6.2 Vrijwilligersprijzen

De jaarlijkse vrijwilligers prijs bestaat volgens de huidige regeling uit het beeldje de Aschpotter, een geldbedrag van € 250,00, bloemen en een oorkonde. De prijs en wordt uitgereikt aan "de vrijwilligers van het jaar" uit elke kern één.

Het vrijwilligerscompliment wordt uitgereikt aan een vrijwilligersorganisatie op Teylingse schaal. De prijs bestaat uit een oorkonde, bloemen en een cheque ter waarde van € 250,00. De cheque wordt uitgereikt tijdens een (werk) bezoek van een afvaardiging van de gemeenteraad. Het programma voor het bezoek wordt voorbereid door de vrijwilligersorganisatie.

- In de nota harmonisatie en ontwikkeling vrijwilligersbeleid is vastgesteld dat de vrijwilligersprijzen per kern worden voortgezet en dat het vrijwilligerscompliment op Teylingse schaal zal worden gehandhaafd.
- Uit het onderzoek onder vrijwilligersorganisaties kwam de wens naar voren dat de gemeentelijke waardering voor vrijwilligers wordt verbeterd.
- Tijdens de vrijwilligersbijeenkomst werd de opmerking gemaakt dat de gemeente haar waardering voor de vrijwilligers niet alleen via een vrijwilligersprijs, maar ook op andere manieren kan uiten, bijvoorbeeld door een minder bureaucratische houding t.o.v. vrijwilligersorganisaties. Daarbij werd gesproken over een versoepeling van het vergunningenbeleid, de subsidie aanvraag en aangepaste leges voor vrijwilligersorganisaties. Men vond eigenlijk dat de vrijwilligersprijs bedoeld moet zijn voor iedere vrijwilliger of voor alle groepen vrijwilligers. Iedere vrijwilliger is even waardevol. De prijsuitreiking zou eigenlijk op een speciale vrijwilligersavond plaats moeten vinden en niet op de nieuwjaarsreceptie.

De gemeente is van mening dat iedere vrijwilliger en iedere vrijwilligersorganisatie van evenveel waarde is.

Daarom moet in de pers niet alleen veel aandacht besteed worden aan de prijswinnaars, maar ook aan de genomineerden, die geen prijs hebben ontvangen. De gemeente vindt het belangrijk dat ook deze vrijwilligers in het zonnetje worden gezet.

Daarom kiest de gemeente voor een afzonderlijke bijeenkomst, los van de nieuwjaarsreceptie. De gemeente wil haar waardering laten blijken voor al het werk dat door vrijwilligers uit Sassenheim, Voorhout en Warmond verricht wordt. De voorkeur gaat daarbij uit naar de jaarlijkse dag van de Vrijwilliger, die in december gevierd wordt. Dit sluit aan bij de nationale dag van de vrijwilliger. Het steunpunt vrijwilligerswerk organiseert het evenement. Wat er precies staat te gebeuren zal nog nader worden uitgewerkt.

De gemeente vindt overigens wel dat het bedrag van de cheque van het vrijwilligerscompliment verhoogd moet worden van € 250,00 naar € 1.250,00.

Aanbevolen wordt dat:

- De vrijwilligersprijs in de huidige vorm per kern wordt gehandhaafd
- Het gemeentecompliment in de huidige vorm op Teylings niveau wordt gehandhaafd
- Het bedrag op de cheque voor het gemeentecompliment verhoogd wordt naar € 1.250,00
- De prijsuitreikingen door het steunpunt worden georganiseerd
- De prijsuitreiking plaats vindt op de nationale dag van de vrijwilliger

3.6.3 Waarderingsactiviteiten

Een waarderingsactiviteit is gericht op het uiten van waardering van vrijwilligers voor al het werk dat zij verrichten. Voorbeelden van waarderingsactiviteiten zijn prijzen, beloningen, feesten, kortingspassen.

- In de nota harmonisatie en ontwikkeling vrijwilligersbeleid is vastgesteld dat het idee van een waarderingsactiviteit nader zal worden uitgewerkt.
- In het onderzoek onder de vrijwilligersorganisaties kwam naar voren dat de gemeentelijke waardering van vrijwilligers voor verbetering vatbaar is. Hoe die verbetering eruit moest zien, is echter niet onderzocht.
- Wel zijn in de vrijwilligersbijeenkomst als waarderingsvormen genoemd: meer positieve publiciteit in de krant, de versoepeling van regelingen rondom het aanvragen van vergunningen en subsidies of het aanpassen van leges voor vrijwilligersorganisaties.

De mogelijkheden voor een specifieke waarderingsactiviteit zijn afhankelijk van het aantal vrijwilligers, de financiën die beschikbaar zijn en de formatieve ondersteuning. Vanwege het grote aantal vrijwilligers in Teylingen is het een onmogelijke taak om alle vrijwilligers persoonlijk te bedanken.

Voor een waarderingsactiviteit voor vrijwilligers in de gemeente Teylingen kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de continuering van het uitdelen van twee theaterkaarten van de voorstellingen in Het Trefpunt of 't Onderdak. Ook kan gedacht worden aan de organisatie van een vrijwilligersfeest of –concert of aan een vrijwilligers verwendag. De vrijwilligersorganisatie bepaalt zelf wie van de vrijwilligers aan de waarderingsactiviteit deelneemt.

Een heel andere vorm waarderingsvorm is een jaarlijkse kortingspas. Hiermee kunnen vrijwilligers in aanmerking komen voor korting bij allerlei bedrijven. De bedrijven leveren korting tegen naamsvermelding in het informatieblad. De vrijwilligersorganisaties leveren jaarlijks de namen voor de kortingspassen aan bij het steunpunt vrijwilligerswerk. Deze registreert de vrijwilligers en geeft de passen uit.

De uitvoering van een waarderingsactiviteit kan worden neergelegd bij een steunpunt vrijwilligerswerk. Een kortingspas brengt veel administratieve en organisatorische werkzaamheden met zich mee. Daarom is een voorwaarde voor het kunnen uitvoeren van de kortingspas, dat deze geheel door vrijwilligers van het steunpunt kan worden verzorgd.

Aanbevolen wordt dat:

- de gemeentelijke waardering voor het vrijwilligerswerk wordt geuit in positieve publicatie van het vrijwilligerswerk of van de vrijwilligersorganisaties in de lokale kranten en via het informatieblad
- de gemeentelijke waardering voor het vrijwilligerswerk wordt geuit in onderzoek naar de versimpeling van gemeentelijke regelingen
- de gemeentelijke waardering voor het vrijwilligerswerk wordt geuit in subsidiëring en vergoeding van lasten in het kader van leges
- de gemeentelijke waardering voor het vrijwilligerswerk wordt geuit door het aanbieden van een speciale waarderingsactiviteit
- de vrijwilligersorganisaties zelf bepalen wie van hun vrijwilligers deelnemen aan deze waarderingsactiviteit

3.6.4 Burgers interesseren voor bepaalde soorten vrijwilligerswerk

In de nota "Harmonisatie en ontwikkeling vrijwilligersbeleid" is vastgesteld dat er voorlichting gegeven wordt over kortdurend vrijwilligerswerk of over klussen via de vrijwilligersvacaturebank en de gemeentepagina. Ook in het kader van de WMO is het van belang om bepaalde soorten vrijwilligerswerk te promoten.

Wij zijn daarom van mening dat er publiciteit gegeven moet worden aan de behoefte aan helpende handen bij bepaalde soorten vrijwilligerswerk. Dit kan door middel van informatieverstrekking of door middel van ludieke in het oog springende acties in het kader van Make A Difference Day. Wij zijn van mening dat dit een taak kan zijn voor een steunpunt vrijwilligerswerk.

Aanbevolen wordt dat:

- Er meer publiciteit gegeven wordt aan vrijwilligerswerk, waarvoor specifieke kennis nodig is of waarvoor het moeilijk is om vrijwilligers te werven
- Er meer publiciteit gegeven wordt aan klussen, projecten, waarvoor (gedurende een korte periode) vrijwilligers nodig zijn

3.7 Overige faciliteiten

3.7.1 Informatie over subsidies en de werkwijze van de gemeente

- In de nota harmonisatie en ontwikkeling vrijwilligersbeleid is de intentie uitgesproken dat vrijwilligers in de toekomst ondersteund moeten worden bij vragen over subsidies.
- Ook vanuit het onderzoek onder vrijwilligersorganisaties en de vrijwilligersbijeenkomst bleek dat de werkwijze van de gemeente met betrekking tot procedures voor het verkrijgen van subsidies en vergoedingen voor vereenvoudiging vatbaar is.

In de praktijk blijkt dat verenigingen voor een klein subsidiebedrag veel administratieve handelingen moeten verrichten. Dit komt ieder jaar weer terug. Nagegaan moet worden of verenigingen die passen binnen het gemeentelijk subsidiebeleid, kunnen volstaan met een aanvraag voor een subsidie voor een periode van vier jaar (raadsperiode).

Aanbevolen wordt dat:

- De aanvraag en de toekenning van subsidies transparanter en eenvoudiger wordt.
- De subsidieverordening in deze zin wordt herzien.

3.7.2 Legeskosten

- In de nota "Harmonisatie en ontwikkeling vrijwilligersbeleid" is aangekondigd dat in het nieuwe vrijwilligersbeleid aandacht besteed zal worden aan het vrijstellen van legeskosten.
- Ook in de bijeenkomst van de vrijwilligersorganisaties en met name vanuit de commissie Welzijn is de vraag naar voren gekomen of de legeskosten voor vrijwilligersorganisaties verminderd of vrijgesteld kunnen worden.

De gemeente heeft opgemerkt dat het vaak als onrechtvaardig gezien wordt, dat een commerciële belanghebbende evenveel leges betaalt voor een vergunning als een belanghebbende, die een vergunning aanvraagt voor maatschappelijke doeleinden. Dit kan voor vrijwilligersorganisaties demotiverend werken om iets te organiseren.

Leges is een belastingrecht voor de gemeente. Teylingen hanteert bij het vaststellen van de tarieven voor de leges het uitgangspunt dat de leges 100% kostendekkend zijn. Dat wil zeggen dat alle kosten die nodig zijn voor het verrichten van de dienst ook worden doorgerekend aan de klant. Het is zeker niet de intentie van de gemeente om "winst" te maken op deze dienstverlening.

Bij de voorbereiding van het vrijwilligersbeleid van de gemeente Sassenheim was aanvankelijk voorgesteld om de leges aan te passen of te vergoeden. In afwachting van de fusie is dit echter niet doorgezet en daarom ook niet uitgevoerd.

Het is dus tot op heden bij de gemeente Teylingen ongebruikelijk geweest om vrijstellingen te verlenen. Vrijstellingen kunnen namelijk heel snel leiden tot rechtsongelijkheid en tot problemen met de kosten. Want hoe ga je als gemeente om met de landelijke organisaties die willen collecteren? Wat moet de gemeente doen wanneer een vergunning geld gaat opleveren (collecte, verkoop, loterij)? Hoe moet gehandeld worden bij de aanvraag van een bouwvergunning?

Het vrijstellen van een specifieke doelgroep, zoals die van de vrijwilligersorganisaties zou betekenen dat:

- De gemeente niet 100% kostendekkend kan werken
- De kosten in de praktijk afgewenteld moeten worden op anderen (burgers, ondernemers)
- Er sprake is van een verkapte vorm van subsidieverlening die niet aansluit bij het beleid dat de gemeente voert met betrekking tot transparantie en resultaatgebondenheid
- Het gevaar bestaat dat willekeur in de hand wordt gewerkt, want wie moet wel en wie hoeft niet te betalen.

Vrijwilligersorganisaties worden door de gemeente Teylingen wel vrijgesteld van de betaling van de precario heffing, wanneer hun activiteiten kunnen worden aangemerkt als: uitsluitend voorzien in een algemeen belang dan wel worden gebezigd voor weldadige doeleinden voor zover geen sprake is van een directe of indirecte commerciële (neven)activiteit. Zij hoeven dus geen precariobelasting te betalen bij het gebruik van gemeentegrond tijdens deze activiteiten.

Ook onderzoekt de gemeente of vergunningsaanvragen versimpeld kunnen worden. Een voorbeeld is de aanvraag voor een vergunning bij kleine evenementen. Onderzocht wordt of deze vervangen kan worden door een meldingsplicht, hetgeen een vermindering van de regeldruk betekent. Hierdoor wordt de legesheffing waarschijnlijk ook minder.

Vrijwilligersorganisaties, die passen binnen het welzijnsbeleid en die subsidie ontvangen, kunnen leges opnemen in hun begrotingen en jaarrekeningen of hiervoor een aparte incidentele subsidieaanvraag indienen. Dit geldt niet voor de kosten van bouwleges. Deze bouwleges worden opgenomen in de begroting van het bouwproject en daarvoor zijn andere subsidiebronnen. De gemeente past de subsidieverordening hiervoor aan.

Aanbevolen wordt dat:

- Vrijwilligersorganisaties, die passen binnen het welzijnsbeleid en die subsidie ontvangen, leges kunnen opnemen in hun begrotingen en jaarrekeningen of hiervoor een aparte incidentele subsidieaanvraag kunnen indienen. Dit geldt niet voor de kosten van bouwleges
- De stelpost voor incidentele uitgaven verhoogd wordt met € 5.000,00
- De subsidieverordening hierop wordt aangepast

3.7.3 Verzekeringen vrijwilligers

In de nota harmonisatie en ontwikkeling vrijwilligersbeleid is vastgesteld dat in het nieuwe vrijwilligersbeleid aandacht zal worden besteed aan de verzekeringen voor vrijwilligers.

Verzekeringen die kunnen worden afgesloten voor vrijwilligers zijn:

- aansprakelijkheidsverzekeringen: voor schade die een vrijwilliger toebrengt aan anderen
- ongevallenverzekering: wanneer een vrijwilliger tijdens het werk voor de organisatie een ongeluk overkomt. Er wordt een eenmalig bedrag uitgekeerd bij overlijden of bij blijvende invaliditeit
- bestuurdersaansprakelijk: voor bestuurders van vrijwilligersorganisaties, die beslissingen nemen, waardoor anderen financieel verlies kunnen lijden.

In de subsidieverordening van de gemeente Teylingen van september 2006 is onder artikel 8 opgenomen dat een subsidieontvanger verplicht is:

1. de gesubsidieerde activiteiten afdoende te verzekeren en verzekerd te houden tegen wettelijke aansprakelijkheid.
2. Ten genoegen van het college zijn roerende en onroerende zaken behoorlijk te verzekeren en verzekerd te houden op basis van herbouw- of vervangingswaarde tegen schade door brand en eventuele andere door het college aangegeven risico's. Deze verzekering behoeft de instemming van het college.

Gezien het bovenstaande is het niet wenselijk om voor vrijwilligersorganisaties een aparte regeling te treffen voor verzekeringen.

De subsidie voorziet gesubsidieerde vrijwilligersorganisaties namelijk (deels) in de financiering van verzekeringen.

Daarnaast is er een groot verschil in gradaties van verzekeringen. Geen vrijwilligerswerk is vergelijkbaar en iedere werksoort vraagt zijn eigen verzekering. Veel vrijwilligersorganisaties bieden, vaak via een landelijke koepel, verzekeringen. De verzekering is vaak onlosmakelijk verbonden met het lidmaatschap. Dubbele verzekeringen kunnen tot diverse problemen leiden.

Het is wel wenselijk dat de gemeente iedere vrijwilligersorganisatie informatie aanbiedt over dit onderwerp. In het informatieblad kunnen alle vrijwilligersorganisaties gewezen worden op het belang van vrijwilligersverzekeringen.

Aanbevolen wordt dat:

- Vrijwilligersorganisaties zelf zorg te laten dragen voor de eigen vrijwilligersverzekeringen
- Vrijwilligersorganisaties (indien gesubsidieerd) de kosten hiervan op te laten nemen in hun begroting
- Vrijwilligers door middel van het informatieblad worden geïnformeerd over het belang van vrijwilligersverzekeringen

3.7.4 Huisvesting vrijwilligersorganisaties

In het Digimon onderzoek onder vrijwilligersorganisatie werd door veel vrijwilligersorganisaties aangegeven dat men behoefte heeft aan extra ondersteuning op het gebied van huisvesting. Men zou graag willen dat de gemeente het beleid en de werkwijze op dit gebied verbetert. De gemeente is van mening dat dit signaal serieus genomen moet worden. Daarom wordt dit onderwerp gezien in de voorzieningennota.

Wij concluderen dat het van belang is dat:

- De roep van vrijwilligersorganisaties om verbetering van huisvesting wordt meegenomen in de voorzieningennota

3.8 Innovatie

3.8.1 Maatschappelijk Betrokken Ondernemen

- In de nota "Harmonisatie en ontwikkeling vrijwilligersbeleid" is vastgesteld dat in 2007 een beursvloer wordt georganiseerd.
- Ten tijde van het digimon onderzoek onder vrijwilligersorganisaties gaven sommige vrijwilligersorganisaties aan geïnteresseerd te zijn in maatschappelijk betrokken ondernemen, maar zij hadden nog geen ervaring met het samenwerken met bedrijven. Uit het onderzoek kwam naar voren dat extra ondersteuning bij de samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties onderling en andere organisaties wenselijk is.
- Daarnaast kwam tijdens de vrijwilligersbijeenkomst naar voren dat het stimuleren van netwerken tussen vrijwilligersorganisaties een punt van verbetering is voor de gemeente. De behoefte aan uitruil van deskundigheid, helpende handen, klussen of andere middelen werd hierbij genoemd.

Op 10 oktober 2007 heeft de eerste beursvloer plaatsgevonden. Tijdens deze beursvloer zijn veel matches tussen bedrijven en vrijwilligersorganisaties tot stand gekomen en er was veel lof voor de organisatie.

Gezien het bovenstaande vindt de gemeente dat samenwerking tussen het bedrijfsleven en vrijwilligersorganisaties grote kansen kan bieden voor het vrijwilligerswerk. De gemeente wil dit dan ook blijven stimuleren.

Het houden van een beursvloer lijkt een evenement te zijn dat bijdraagt aan het maatschappelijk betrokken ondernemen. Daarbij is het natuurlijk van groot belang dat de gemaakte matches ook daadwerkelijk een goed verloop hebben.

Het steunpunt van de gemeente Den Haag HOF concludeert helaas dat veel gemaakte matches in de praktijk niet worden nagekomen. Zij geven deze activiteit daarom voorlopig geen prioriteit. Het is moeilijk om voldoende draagvlak te krijgen bij het bedrijfsleven in Den Haag. Gezien deze ervaringen is de gemeente van mening dat de beursvloer en het verloop van de gemaakte matches aan het einde van 2008 moet worden geëvalueerd.

De gemeente vindt dat haar rol uitsluitend stimulerend en faciliterend moet zijn. Bij de afgelopen beursvloer zijn praktisch alle 9 uren per week van de vrijwilligersvacaturebank verbruikt aan de beursvloer. De gemeente is van mening dat de daadwerkelijke organisatie van dit evenement in de toekomst meer buiten de gemeente moet liggen.

De stimulerende rol om te komen tot een beursvloer kan worden uitbesteed aan een steunpunt vrijwilligerswerk. Mogelijk wordt voor dit project gedurende een half jaar extra ondersteuning ingehuurd en wordt tegelijkertijd gebruikgemaakt van vrijwilligers.

Aanbevolen wordt dat:

- In 2009 bij voldoende belangstelling een tweede beursvloer wordt georganiseerd
- De daadwerkelijke organisatie wordt gelegd in de handen van vrijwilligersorganisaties en bedrijven
- Een bescheiden, initiërende en faciliterende rol wordt neergelegd bij de gemeente
- Voor de organisatie van een beursvloer bij het steunpunt tijdelijk extra capaciteit wordt ingehuurd voor de periode van een half jaar

3.8.2 Maatschappelijke stages

- Uit het Digimon onderzoek bleek dat veel vrijwilligersorganisaties niet geïnteresseerd zijn in maatschappelijke stages of hierover nog geen mening hebben. Aan de andere kant bleek uit hetzelfde onderzoek dat een groot deel van de vrijwilligersorganisaties graag meer jongeren in hun vrijwilligersbestand willen.
- Tijdens de vrijwilligersbijeenkomst kwam naar voren dat vrijwilligersorganisaties vaak om diverse redenen geen faciliteiten hebben voor projecten zoals maatschappelijke stages.
- In de beleidsbrief Mantelzorg en Vrijwilligerswerk van het ministerie van VWS is de maatschappelijke stage één van de speerpunten. Voor elke leerling is de maatschappelijke stage straks verplicht. Het kabinet wil zo dat jongeren meer betrokken raken bij de samenleving.
- De commissie Welzijn heeft de opdracht gegeven om de maatschappelijke stage in dit vrijwilligersbeleid mee te nemen.

In 2011/2012 wordt de maatschappelijke stage verplicht voor alle scholen. Leerlingen, die vanaf dit jaar instromen in het voortgezet onderwijs, moeten een maatschappelijke stage lopen van minimaal 72 uur.

Het kabinet heeft gekozen voor een gefaseerde invoer, zodat scholen voldoende tijd hebben om de invoering van de maatschappelijke stage tot een succes te maken. De eerste twee jaar staat stimuleren en van elkaar leren voorop: onder andere door het verzamelen van inspirerende voorbeelden en het faciliteren van betrokken partijen, trainingen en informatiemateriaal. In 2008 start een aantal grote pilotprojecten. Deze projecten moeten informatie opleveren over de haalbaarheid, uitvoerbaarheid en maatschappelijk rendement van de maatschappelijke stage. Vanaf 2009/2010 wordt de invoering versneld. Alle scholen en zoveel mogelijk leerlingen lopen maatschappelijke stage, zodat zij voorbereid zijn voor de verplichting van 72 uur in het daarop volgende schooljaar.

Er is een convenant getekend tussen de ministeries van OCW en VWS en de VNG, waarmee de volgende resultaten worden beoogd:

Het kabinet vindt de maatschappelijke stage een succes als alle leerlingen die vanaf schooljaar 2007/2008 in het voortgezet onderwijs instromen tijdens hun opleiding een goede maatschappelijke stage afronden. Daarnaast wil het kabinet dat het aantal vrijwilligers toeneemt en dat er goede en voldoende begeleiding beschikbaar is voor vrijwilligersorganisaties.

Om te bepalen of de doelen van dit convenant worden bereikt, zal halverwege 2009 een tussentijdse evaluatie worden uitgevoerd door VWS en OCW. Daarbij wordt gekeken naar de ontwikkeling van het aantal stageplekken, het aantal leerlingen dat een stage volgt, de manier waarop deze leerlingen aan de stage zijn gekomen, het aantal stages bij vrijwilligersorganisaties en (de toename) van het aantal mensen dat via de gemeentelijke infrastructuur vrijwilligerswerk vindt.

Het rijk heeft voor 2008 en de daarop volgende jaren extra (financiële) middelen beschikbaar gesteld om de maatschappelijke stages te stimuleren en te ondersteunen (oplopend van € 5 miljoen in 2008 tot € 30 miljoen vanaf 2011)¹⁰. Het exacte bedrag dat gemeenten krijgen is afhankelijk van het inwoneraantal en of er een school voor het voortgezet onderwijs binnen de gemeentegrenzen is.

Deze gelden zijn niet geoormerkt en mogen in breder verband ingezet worden, bijvoorbeeld voor een vrijwilligersmarkt of een beursvloer. Belangrijk is dat de maatschappelijke stage hierbij de nodige aandacht krijgt.

Bij de maatschappelijke stage gaat het er ook om dat naast leerlingen uit het voortgezet onderwijs ook anderen uit bepaalde doelgroepen (bijvoorbeeld in het kader van reïntegratie) een maatschappelijke stage kunnen volgen. In ieder geval is de opzet van het kabinet dat de maatschappelijke stage goed wordt geïmplementeerd. Dit kan door een ondernemende inzet van een makelaarsfunctie. Hoe de taken van de makelaarsfunctie eruit zullen zien, is op dit moment nog niet precies bekend. Gedacht kan worden aan het begeleiden van vrijwilligersorganisaties, bemiddelen tussen scholen, leerlingen en vrijwilligersorganisaties, deskundigheidsbevordering bij organisaties. In mei 2008 wordt hierover een circulaire van VWS verwacht. In deze circulaire zal ook meer duidelijkheid komen over de manier waarop de gelden moeten worden ingezet. De gemeenten verantwoordelijk voor de besteding van de middelen aan de gemeenteraad. Het rijk zal de ontwikkeling van het aantal maatschappelijke stageplaatsen volgen en monitoren.

Regionale ontwikkelingen:

Er zijn, zij het in een prematuur stadium, ook in Holland Rijnland verband gesprekken gaande of acties in het kader van Maatschappelijke stages regionaal opgepakt kunnen worden.

Er is veel in beweging rondom de maatschappelijke stage en de uitkomst van de landelijke en regionale ontwikkelingen zijn nog niet duidelijk.

Aanbevolen wordt dat:

- De komende jaren de maatschappelijke stage wordt uitgevoerd
- Het steunpunt vrijwilligerswerk de makelaarsfunctie vervult
- De landelijke en regionale ontwikkelingen nauwlettend worden gevolgd

3.8.3 Sociale activering, maatschappelijke integratie, inburgering en de WMO

- Uit het Digimon onderzoek onder vrijwilligersorganisaties kwam naar voren dat veel organisaties zeggen niet geïnteresseerd te zijn in dit onderwerp of hierover geen mening hebben. Wat betreft de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) blijkt dat er nog veel onduidelijkheid is over de rol die vrijwilligersorganisaties kunnen spelen. Zij weten vaak niet wat er van hun organisatie verlangd wordt of op welke wijze hun organisatie daaraan kan

¹⁰ Website Servicepunt vrijwillige inzet Z-H en het Convenant tussen staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten inzake de verdere ontwikkeling van een makelaarsfunctie ten behoeve van maatschappelijke stage en de stimulering van vrijwilligerswerk, Den Haag, december 2007

bijdragen. De meeste organisaties zeggen geen contact te hebben over de WMO met de gemeente.

- Ook in de beleidsbrief Mantelzorg en Vrijwilligerswerk van het ministerie van VWS wordt het belang van de rol van vrijwilligersorganisaties benadrukt.

De gemeente vindt het belangrijk dat informatie verstrekt wordt over dit onderwerp aan vrijwilligersorganisaties door middel van voorlichtingsbijeenkomsten en publiciteit. Deze organisaties zijn immers van belang voor de leefbaarheid en sociale cohesie binnen Teylingen. Het steunpunt vrijwilligerswerk kan bij deze informatieverstrekking een rol spelen.

Aanbevolen wordt dat:

- Voorlichting en publiciteit wordt gegeven over de rol van vrijwilligersorganisaties op het gebied van sociale activering, maatschappelijke integratie, inburgering en de WMO
- De organisatie van deze activiteiten over te laten aan het steunpunt vrijwilligerswerk

3.9 Interne organisatie

3.9.1 Aanspreekpunt voor vrijwilligers(organisaties) en beleidsambtenaren binnen de gemeente

De gemeente is van mening dat het van belang is dat de ambtenaar vrijwilligersbeleid aanspreekpunt is voor vrijwilligers(organisaties) en voor beleidsambtenaren op andere beleidsterreinen voor zaken over het vrijwilligersbeleid.

Het is van belang dat:

- vrijwilligers(organisaties) en beleidsambtenaren van andere beleidsterreinen informatie kunnen krijgen over het vrijwilligersbeleid bij de ambtenaar vrijwilligersbeleid

3.9.2 Platform vrijwilligerswerk

- In de nota harmonisatie en ontwikkeling vrijwilligersbeleid is vastgelegd dat voor het nieuwe beleid zal worden onderzocht of een vrijwilligersplatform, bestaande uit vertegenwoordigers van alle vrijwilligersorganisaties en verenigingen zinvol is.
- Uit het onderzoek onder de vrijwilligersorganisaties en tijdens de vrijwilligersbijeenkomst is gebleken dat er behoefte is aan extra stimulering en ondersteuning op het gebied van samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties onderling en andere organisaties. Dit werd ook als een verbeterpunt voor de gemeente genoemd.
- Ook vanuit de commissie Welzijn is de vraag gekomen naar meer samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties, waarbij afspraken gemaakt kunnen worden (bijvoorbeeld over een gezamenlijke inkoop door vrijwilligersorganisaties).

De gemeente is van mening dat een platform, bestaande uit afgevaardigden van vrijwilligersorganisaties, een goed instrument kan zijn om de samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties tot stand te laten komen en om ideeën uit te wisselen met de gemeente in het kader van beleidsevaluatie. De organisatie van het platform kan in handen van het steunpunt vrijwilligerswerk worden gelegd.

Ook kan gedacht worden aan laagdrempelige netwerkbijeenkomsten, waarbij vrijwilligers en/of vrijwilligersorganisaties bij elkaar komen om kennis en ervaring uit te wisselen, te leren van elkaar, te ontwikkelen en om afspraken te maken.

Aanbevolen wordt dat:

- De organisatie van het vrijwilligersplatform en/of eventuele netwerkbijeenkomsten in handen gelegd wordt van het steunpunt vrijwilligerswerk in samenwerking met de afdeling maatschappelijke ontwikkeling

3.9.3 Evaluatie en bijstelling vrijwilligersbeleid en de uitvoering

Het maken van een vrijwilligersbeleid is geen kwestie van een eenmalige vaststelling van een nota. Het beleid moet voortdurend bijgesteld worden, omdat inzichten steeds veranderen en ontwikkelingen aan de orde van de dag zijn.

De gemeente is daarom van mening dat het vrijwilligersbeleid en de uitvoering hiervan in de loop van de uitvoeringsperiode geëvalueerd moet worden.

Aanbevolen wordt dat:

- Het vrijwilligersbeleid en de uitvoering in de loop van 2011 wordt geëvalueerd

3.9.4 Regio bijeenkomsten Holland Rijnland op ambtelijk niveau

Het is van belang dat regio gemeenten van Holland Rijnland elkaar op de hoogte houden van de ontwikkelingen op het gebied van vrijwilligerswerk en gezamenlijke activiteiten kunnen ontplooiën. De bijeenkomsten worden in de regel door een vaste groep van beleidsambtenaren bezocht. Deelname door onze gemeente aan Holland Rijnland bijeenkomsten op het gebied van vrijwilligerswerk is noodzakelijk om vroegtijdig regionale ontwikkelingen te signaleren.

3.10 Mantelzorgers

De mantelzorgers bevinden zich meestal niet in een vrijblijvende situatie en werken niet in enig georganiseerd verband. Ook vragen mantelzorgers in de regel om een andere ondersteuning dan vrijwilligers. Het valt daarom te bediscussiëren of mantelzorgers onder de genoemde definitie van vrijwilligerswerk vallen. Dat neemt niet weg dat wij aandacht voor de ondersteuning van de mantelzorgers zeer belangrijk vinden.

Aanbevolen wordt dat:

- Mantelzorgers worden ondersteund
- mantelzorgers op de hoogte zijn van de mogelijkheden van ondersteuning
- de ondersteuning van mantelzorgers wordt geregeld in een aparte nota

4 Financiële consequenties van de aanbevolen ondersteuningsactiviteiten

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de beschikbare middelen weergegeven voor de ondersteuning van het vrijwilligerswerk. Tevens worden alle aanbevolen activiteiten uit het voorgaande hoofdstuk nog eens op een rij gezet. Ook worden de financiële consequenties zichtbaar gemaakt.

Er zijn geen kant en klare landelijke ervaringsgegevens bekend over de daadwerkelijke kosten van de ondersteuningsactiviteiten. In deze nota maken wij met name gebruik van de ervaringscijfers en -gegevens van het steunpunt vrijwilligerswerk van de stichting Meerwaarde van de gemeente Haarlemmermeer.

Ook zijn MOVISIE, WAVES en de adviseur van PRIMO Noord Holland geraadpleegd. Bij de kostenberekening is uitgegaan van het idee dat het steunpunt vrijwilligerswerk bij de uitvoering van de activiteiten gebruikmaakt van vrijwilligers. De geschatte loonsom per uur bedraagt € 75,00 per uur voor de (naast de vrijwillige inzet) professionele ondersteuning. Hierin zijn een aantal overheadkosten meegenomen.

Aan de hand van de geschatte gegevens wordt uiteindelijk een aantal modellen weergegeven voor een ondersteuningspakket. Deze ondersteuningspakketten, waaruit een keuze gemaakt kan worden, hebben allen een verschillend ambitieniveau.

4.2 Beschikbare middelen gemeentebegroting 2008

beschikbare middelen gemeentebegroting	2008
Onderhoud en licentie-overeenkomst voor de digitale vacaturebank	€ 1.385,00
Vrijwilligersprijzen voor de drie kernen	€ 1.050,00
Vrijwilligerscompliment	€ 500,00
Waardering vrijwilligers	€ 6.500,00
Digimon onderzoek	€ 100,00
VTA (WMO) gelden voor cursussen	€ 2.100,00
Cursussen	€ 2.400,00
Maatschappelijke stages in de algemene uitkering schooljaar 2008 (2009: € 47.391,00; 2010: € 63.402,90; 2011: € 95.744,43 ¹¹)	€ 15.049,81
Totaal:	€ 29.084,81
Beschikbare uren steunpunt vrijwilligerswerk: 9 uur per week	€ 12.500,00
Totaal beschikbare bedrag 2008:	€ 41.584,81
Totaal geschatte beschikbare bedrag 2009:	€ 73.926,00
Totaal geschatte beschikbare bedrag 2010:	€ 89.937,90
Totaal geschatte beschikbare bedrag 2011:	€ 122.279,43

Aanbevolen wordt:

- De gelden voor de maatschappelijke stage, die opgenomen zijn in de algemene uitkering van het gemeentefonds, voor dit doel en voor de vrijwilligersondersteuning aan te wenden

¹¹ Tabel VWS-bijdrage gemeenten en de tabel OCW-bijdrage gemeenten

4.3 consequenties van de aanbevolen activiteiten

4.3.1 Kosten bemiddeling

Het zou mooi zijn wanneer de vrijwilligersorganisaties bij een steunpunt vrijwilligerswerk extra worden ondersteund door middel van digitale, passieve en actieve bemiddeling of door middel van Make A Difference Day. Op een aantal terreinen bestaan namelijk tekorten aan vrijwilligers. Door bemiddeling via een steunpunt kunnen potentiële vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties snel met elkaar in contact worden gebracht. Toch is in onderstaande modellen de digitale, de passieve en actieve bemiddeling buiten beschouwing gelaten. De reden hiervoor is dat vrijwilligersorganisaties over het algemeen zelf in staat zijn om nieuwe vrijwilligers te werven. Slechts wanneer vrijwilligersorganisaties en potentiële vrijwilligers er echt niet meer uitkomen, schakelen ze de vrijwilligersvacaturebank of de gemeente in. Het gaat hierbij om ongeveer 15 (telefonische) bemiddelingsvragen per jaar. Een andere reden om niet te kiezen voor digitale, passieve en actieve bemiddeling is dat deze vormen van bemiddeling structureel hoge kosten met zich meebrengen (zie onderstaand schema).

Het voorstel is daarom in het vrijwilligersbeleid de bemiddelingsactiviteiten te beperken tot doorverwijzing van dringende bemiddelingsvragen. Een uitzondering wordt gemaakt voor de maatschappelijke stage. Kosten van deze bemiddeling worden betaald van door het rijk beschikbaar gestelde middelen. Ook kunnen scholen gevraagd worden mee te betalen aan de bemiddeling voor maatschappelijke stages.

Geschatte totale kosten digitale, passieve en actieve bemiddeling per activiteit per jaar (met vrijwilligers)	structureel
Digitale bemiddeling met behulp van digitale vacaturebank	€ 5.694,00
Passieve bemiddeling (publicatie van advertenties e.d.)	€ 18.356,00
Actieve bemiddeling,	€ 18.096,00
Potentiële vrijwilligers matches met vacatures bij vrijwilligerorganisaties	
Actief zoeken naar vrijwilligers na een melding van een moeilijk vervulbare vacature	
Extra inspanning om burgers te interesseren voor bepaalde soorten vrijwilligerswerk.	
Make A Difference Day (vrijwilligers voor 1 dag) + MADD awards	€ 8.398,00
totaal	€ 50.544,00

4.3.2 Kosten van het werken met vrijwilligers

Bij de kostenraming dient onderscheid gemaakt te worden tussen structurele jaarlijkse kosten en eenmalige kosten, die gemaakt worden in verband met de opzet van een steunpunt vrijwilligerswerk met vrijwilligers. Het gaat hierbij om de kosten die betrekking hebben op de werving, de begeleiding en de opleiding van vrijwilligers van het steunpunt. Deze eenmalige kosten dienen in de overweging meegenomen te worden bij de besluitvorming over het inzetten van vrijwilligers.

Geschatte kosten opzet steunpunt met vrijwilligers	
Opzetten professionele ondersteuning in 1e jaar (eenmalig)	€ 24.357,00
voorbereiding, planning, werving vrijwilligers, implementatie, trainingen, huisvesting 1e jaar:	€ 20.800,00
Totaal 1^e jaar:	€ 45.157,00
Structurele en professionele ondersteuning 2e jaar:	€ 20.800,00
Bestending, aansturing, ondersteuning	
Structurele en professionele ondersteuning 3e jaar:	€ 20.800,00
zal afhankelijk zijn van de verdere ontwikkelingen	
Structurele en professionele ondersteuning 4e jaar:	€ 20.800,00
zal afhankelijk zijn van de verdere ontwikkelingen	

4.3.3 Drie ondersteuningsmodellen

Hieronder worden drie modellen weergegeven voor een ondersteuningspakket, waaruit gekozen kan worden. Uit deze modellen blijkt dat de gemeente gezien de grootte van het toegestane budget voor vrijwilligersondersteuning keuzes moet maken.

Model I vertegenwoordigt een ideaalplaatje, waarin tegemoet wordt gekomen aan alle wensen, die in deze nota zijn genoemd (exclusief bemiddeling en MADD). Dit model brengt echter zeer hoge kosten met zich mee. Model II is een versoerd model ten opzichte van model I. Model III is ook een versoerd model ten opzichte van model I, maar is uitgebreider dan model II. Alle modellen gaan uit van de inzet van vrijwilligers.

Zie voor de in onderstaande tabellen genoemde totale inkomsten:
paragraaf 4.2: beschikbare middelen gemeentebegroting

In de totale kosten is ook de opzet van een steunpunt met vrijwilligers opgenomen:
zie paragraaf 4.3.2: kosten van het werken met vrijwilligers

(De berekeningen van de totale kosten van onderstaande modellen zijn terug te vinden in de tabellen van bijlage V).

Model I (met inzet vrijwilligers)

1. Jaarlijks terugkerende activiteiten:

Informatie en voorlichting:

- Informatiepunt voor vragen van vrijwilligersorganisaties en vrijwilligers
- Twee keer per jaar een zowel gedrukt als digitaal informatieblad voor alle vrijwilligersorganisaties

Deskundigheidsbevordering:

- Vier of vijf cursussen per jaar
- Advies op maat bij problemen

Promotie en waardering:

- Veel publiciteit in de pers, in het informatieblad, via ludieke acties en voorlichting
- Drie vrijwilligersprijzen en het gemeentecompliment in de huidige vorm op de nationale dag van de vrijwilliger
- Kortingspas voor vrijwilligers

Innovatie:

- Maatschappelijke stages (promotie op scholen, inventarisatie belemmeringen bij vrijwilligersorganisaties, bemiddelen, stagemakelaar)
- Voorlichting en publiciteit over de rol van vrijwilligersorganisaties t.a.v. sociale activering, maatschappelijke integratie, inburgering en de WMO

Interne organisatie:

- Vrijwilligersplatform voor beleidsevaluatie en voor gezamenlijke afspraken
- Informele netwerkvond voor uitwisseling, kennis, kunde en vaardigheden

overige faciliteiten:

- Subsidiëring leges

2. Eenmalige activiteiten:

2009 en 2011

- Tweejaarlijkse beursvloer met daarbij actieve inzet van afgevaardigden van vrijwilligersorganisaties en bedrijven (ook evaluatie)
- Prijs maatschappelijk betrokken ondernemen

2010

- Tweejaarlijkse vrijwilligersmarkt

2011

- Vierjaarlijkse waarderingsactiviteit,
zoals een feest of concert voor ongeveer 500 personen

3. Financiële consequenties Model I			
met inzet vrijwilligers	totale kosten	totale inkomsten	saldo
2008	€ 41.584,81	€ 41.584,81	€ 0,00
2009	€ 250.030,00	€ 73.926,00	-€ 176.104,00
2010	€ 200.742,00	€ 89.937,90	-€ 110.804,10
2011	€ 248.514,00	€ 122.279,43	-€ 126.234,57

*De gemeente beschikt over het jaar 2008 over voldoende middelen omdat de activiteiten voor vrijwilligersondersteuning pas van start gaan, wanneer de afspraken met het steunpunt vrijwilligerswerk zijn gemaakt. Daarom zullen in 2008 niet alle genoemde activiteiten plaatsvinden. Daarnaast kost de maatschappelijke stage in dit jaar minder dan in de komende jaren.

Model II (met inzet vrijwilligers)

1. Jaarlijks terugkerende activiteiten:

Informatie en voorlichting

- Informatiepunt voor vragen van vrijwilligersorganisaties en vrijwilligers
- Een keer per jaar een zowel gedrukt als digitaal informatieblad voor alle vrijwilligersorganisaties

Deskundigheidsbevordering

- Twee cursussen per jaar

Promotie en waardering

- Tweemaandelijks wervende publiciteit over vrijwilligerswerk
- Drie vrijwilligersprijzen en het gemeentecompliment in de huidige vorm op de nationale dag van de vrijwilliger

Innovatie

- Maatschappelijke stages (promotie op scholen, inventarisatie belemmeringen bij vrijwilligersorganisaties, bemiddelen, stagemakelaar)

overige faciliteiten

- Subsidiëring leges

2. Financiële consequenties Model II

met inzet vrijwilligers	totale kosten	totale inkomsten	saldo
2008	€ 41.584,81	€ 41.584,81	€ 0,00
2009	€ 113.010,00	€ 73.926,00	-€ 39.084,00
2010	€ 88.653,00	€ 89.937,90	€ 1.284,90
2011	€ 88.653,00	€ 122.279,43	€ 33.626,43

Model III (met inzet vrijwilligers)

1. Jaarlijks terugkerende activiteiten:

Informatie en voorlichting:

- Informatiepunt voor vragen van vrijwilligersorganisaties en vrijwilligers
- Een keer per jaar een zowel gedrukt als digitaal informatieblad

Deskundigheidsbevordering:

- Twee cursussen per jaar

Promotie en waardering:

- Vier keer per jaar wervende publiciteit over vrijwilligerswerk
- Drie vrijwilligersprijzen en het gemeentecompliment in de huidige vorm op de nationale dag van de vrijwilliger

Innovatie:

- Maatschappelijke stages (promotie op scholen, inventarisatie belemmeringen bij vrijwilligersorganisaties, bemiddelen, stagemakelaar)

Interne organisatie:

- Vrijwilligersplatform voor beleidsevaluatie en voor gezamenlijke afspraken

overige faciliteiten:

- Subsiëring leges

2. Eenmalige activiteiten:

2009 en 2011

- Tweejaarlijkse beursvloer met daarbij actieve inzet van afgevaardigden van vrijwilligersorganisaties en bedrijven (ook evaluatie)

2010

- Tweejaarlijkse vrijwilligersmarkt

2011

- Vierjaarlijkse waarderingsactiviteit, zoals een feest of concert voor ongeveer 500 personen

3. Financiële consequenties Model III

met inzet vrijwilligers	Totale kosten	Totale inkomsten	Saldo
2008	€ 41.584,81	€ 41.584,81	€ 0,00
2009	€ 153.726,00	€ 73.926,00	-€ 79.800,00
2010	€ 106.453,00	€ 89.937,90	-€ 16.515,10
2011	€ 154.225,00	€ 122.279,43	-€ 31.945,57

4.4 Conclusie en advies ondersteuningspakket

4.5 Ondersteuningspakket op Teylingse maat

De gemeente Teylingen kent een sterk verenigingsleven met veel vrijwilligers. Conform het gestelde in de WMO is het de taak van de gemeente om dit vrijwilligerswerk te ondersteunen. De gemeente wil een rol spelen bij het verstrekken van informatie en advies, de bevordering van deskundigheid, promotie en waardering, maatschappelijk betrokken ondernemen en het bewerkstelling van maatschappelijke stages.

Model I gaat uit van een ideale ondersteuning, maar is gezien de hoge kosten niet realiseerbaar en is daarmee boven de "Teylingse maat". Daarentegen is model II te beperkt. De gemeente kiest daarom voor model III, omdat in dit model meer ruimte is voor het vrijwilligerswerk in Teylingen.

Consequenties van de keuze voor model III:

Model III houdt in dat de gemeente ondersteuning biedt bij de tweejaarlijkse vrijwilligersmarkt, het organiseren van een vierjaarlijkse waarderingsactiviteit en de tweejaarlijkse beursvloer.

Bij model III worden 2 cursussen per jaar georganiseerd, waarbij één cursus gericht zal zijn op wet- en regelgeving. De mogelijkheid bestaat daarnaast om voor de organisatie van cursussen gebruik te maken van regionale WEB (Wet Educatie en Beroepsonderwijs) gelden. Hiervoor moet per cursus een voorstel worden ingediend bij Holland Rijnland.

Er wordt bij model III geen ondersteuning geboden in de vorm van "het advies op maat" bij interne problemen binnen verenigingen. Ook wordt geen aandacht besteed aan Make A Difference Day (vrijwilliger voor 1 dag) en voor een kortingspas voor vrijwilligers. Ook vinden geen extra voorlichtingsactiviteiten plaats over de rol van de vrijwilligersorganisaties t.a.v. sociale activering, maatschappelijke integratie en WMO.

De gemeente zal volstaan met de organisatie van een platform vrijwilligerswerk (eenmaal per jaar), waarbij onderlinge afspraken gemaakt kunnen worden en waar het beleid van de gemeente kan worden geëvalueerd. Er zullen door de gemeente geen informele netwerkvondens worden georganiseerd, waar men onderling kennis, kunde, ervaringen en vaardigheden kan uitwisselen.

Op dit moment sluit ondersteuningsmodel III het beste aan bij de "Teylingse maat". De keuze voor dit model leidt er echter toe dat de komende jaren meer kosten gemaakt worden t.w.:

Financiële consequenties Model III met inzet vrijwilligers			
	Totale kosten	Totale inkomsten	saldo
2008	€ 41.584,81	€ 41.584,81	€ 0,00
2009	€ 153.726,00	€ 73.926,00	-€ 79.800,00
2010	€ 106.453,00	€ 89.937,90	-€ 16.515,10
2011	€ 154.225,00	€ 122.279,43	-€ 31.945,57

Bij bovengenoemde kosten gaat de gemeente ervan uit dat er gewerkt wordt met vrijwilligers. Voor de kosten van de maatschappelijke stage is ieder jaar een bedrag geraamd van € 32.916,00. Dit bedrag zal echter de komende jaren toenemen. In 2008 zal de maatschappelijke stage minder kosten (€ 15.000,00), terwijl de kosten in 2011 veel hoger zullen liggen in verband met de verplichte invoering van de maatschappelijke stage. Voor de maatschappelijke stage worden door het rijk financiële middelen ter beschikking gesteld.

De gemeente beschikt over het jaar 2008 over voldoende middelen omdat de activiteiten voor vrijwilligersondersteuning pas van start gaan, wanneer de afspraken met het steunpunt vrijwilligerswerk zijn gemaakt. Daarom zullen in 2008 niet alle genoemde activiteiten plaatsvinden. Daarnaast kost de maatschappelijke stage in dit jaar minder dan in model III is begroot.

In 2009 is het negatieve saldo in de tabel aanmerkelijk groter dan bij de overige jaren. Dit komt doordat in 2009 een beursvloer georganiseerd wordt en doordat in dat jaar gestart wordt met de werving, de opleiding en de begeleiding van vrijwilligers. Het opzetten van een steunpunt vrijwilligers met vrijwillige inzet vraagt het eerste jaar om een extra investering.

In 2010 en in 2011 kan het negatieve saldo mogelijk oplopen, maar dat is een onzekere factor, afhankelijk van de onderhandelingen met het steunpunt vrijwilligerswerk en de daadwerkelijke kosten van de maatschappelijke stages.

Omdat de financiële middelen voor de vrijwilligersondersteuning de komende jaren voor het grootste deel afkomstig zijn van het rijk en bestemd zijn voor de maatschappelijke stage, moet de maatschappelijke stage ruime aandacht krijgen in alle andere ondersteuningsvormen.

4.5.1 Overige ondersteuning

Naast de ondersteuning, zoals vermeld in het ondersteuningspakket van model III zijn in deze nota ook voorstellen gedaan en opmerkingen gemaakt met betrekking tot leges, vereenvoudiging van de regelgeving, vrijwilligersverzekeringen, specifieke vrijwilligerscursussen, huisvesting, beleidsevaluatie en mantelzorgondersteuning.

Deze voorstellen en opmerkingen zijn onder de beslispunten terug te vinden.

4.6 Beslispunten t.a.v. de ondersteuningsactiviteiten

Wij stellen u voor te besluiten:

T.a.v. de keuze van een ondersteuningsmodel:

- Model III te kiezen voor de ondersteuning van het vrijwilligerswerk
- In alle ondersteuningsvormen de maatschappelijke stage steeds ruime aandacht te geven
- De door het rijk niet geormerkte beschikbare middelen voor de maatschappelijke stage daadwerkelijk beschikbaar te stellen voor de maatschappelijke stage en de vrijwillige ondersteuning
- Voor 2009, 2010 en 2011 de extra kosten ten laste worden gebracht van de in de kadernota voorgestelde budgetten

T.a.v. overige faciliteiten:

- Dat vrijwilligersorganisaties, die passen binnen het welzijnsbeleid en die subsidie ontvangen, leges kunnen opnemen in hun begrotingen en jaarrekeningen of hiervoor een aparte incidentele subsidieaanvraag kunnen indienen. Dit geldt niet voor de kosten van bouwleges
- Dat de stelpost voor incidentele uitgaven hiervoor verhoogd wordt met € 5.000,00
- De subsidieverordening hierop aan te passen
- De regelgeving op het gebied van subsidieverleningen transparant en simpel te maken
- Vrijwilligersorganisaties op de hoogte te brengen van het belang van verzekeringen en hen zelf zorg te laten dragen voor de eigen vrijwilligersverzekeringen
- Vrijwilligersorganisaties (indien gesubsidieerd) de kosten hiervan op te laten nemen in hun begroting
- Cursussen over specifieke, sectorgebonden onderwerpen door vrijwilligersorganisaties zelf te laten verzorgen
- De roep van vrijwilligersorganisaties om verbetering van huisvesting te bezien in de voorzieningennota
- Het vrijwilligersbeleid en de uitvoering in het tweede kwartaal 2011 te evalueren
- de ondersteuning van mantelzorgers en informatievoorziening hierover op te nemen in het WMO-beleid

5 Organisatievorm ondersteuning vrijwilligerswerk

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt gezocht naar een geschikte vorm voor de uitvoering van de activiteiten. Ten aanzien van deze uitvoeringsvorm is in het verleden een aantal uitspraken gedaan, waarmee de gemeente bij de keuze rekening moet houden:

- In het kader van het collegeprogramma 2006-2009 moet er één aanspreekpunt komen voor vrijwilligers(organisaties) in de vorm van een vrijwilligerssteunpunt.
- In de gemeenteraadsvergadering d.d. 5 juli 2007 is besloten dat de formatie van 9 uur per week ondersteuning niet uitgebreid wordt.
- Vanuit de vrijwilligersbijeenkomst kwam naar voren dat men de inzet van 9 uur per week aan de magere kant vindt voor alle activiteiten die nodig zijn.
- Het is (zoals gezegd tijdens de vrijwilligersbijeenkomst) voor de vrijwilligersorganisaties geen probleem, wanneer het steunpunt vrijwilligerswerk ondergebracht wordt bij een reeds bestaand vrijwilligerssteunpunt mits de gemeente intermediair blijft.
- De commissie Welzijn heeft verzocht onderzoek te doen naar de mogelijkheid om de taken van het vrijwilligerssteunpunt (voor een deel) door vrijwilligers uit te laten voeren. Een voorwaarde hierbij is dat het steunpunt professioneel georganiseerd wordt.

5.2 Extern Steunpunt vrijwilligerswerk

De gemeente vindt het in het kader van haar kerntaken een goede zaak om een (lokaal) steunpunt op te zetten buiten de gemeentelijke organisatie.

Daarbij wordt gedacht aan het onderbrengen van het steunpunt vrijwilligerswerk en de daarbij behorende taken bij een reeds bestaande organisatie.

De gemeente acht het daarbij van belang dat de kwaliteit van de ondersteuning gewaarborgd wordt en wil daarom de eerste vier jaren nauw toezien op de uitvoering.

Er dient in eerste instantie een uitvoeringsovereenkomst voor één jaar te worden afgesloten met de externe organisatie. Deze overeenkomst wordt bij tevredenheid over het functioneren structureel. Jaarlijks worden afspraken gemaakt over de te leveren diensten. Ook dienen de uitgaven jaarlijks aan de gemeente te worden verantwoord.

Aanbevolen wordt dat:

- Het steunpunt vrijwilligerswerk buiten de gemeentelijke organisatie wordt georganiseerd.
- Het steunpunt bij een reeds bestaande organisatie aansluiting vindt
- De gemeente de eerste vier jaren nauw toeziet op de uitvoering
- Een uitvoeringsovereenkomst voor één jaar wordt afgesloten met een structurele verlenging bij tevredenheid over het functioneren van het steunpunt
- Jaarlijkse afspraken worden gemaakt over de te leveren diensten
- De uitgaven jaarlijks aan de gemeente worden verantwoord

5.3 Wel of geen inzet vrijwilligers bij de ondersteuning en de financiële consequenties

In de vorige paragraaf is de gemeente bij de berekening van de kosten ervan uitgegaan dat vrijwilligers worden ingezet bij de werkzaamheden van het steunpunt vrijwilligerswerk.

Een leidende vraag bij de keuze om wel of geen vrijwilligers in te zetten bij de vrijwilligersondersteuning is het kostenplaatje. Is het eigenlijk wel voordeliger wanneer gekozen wordt voor de inzet van vrijwilligers of is er juist sprake van hogere kosten in verband met de werving en de begeleiding van vrijwilligers ?

Daarom zijn voor model III ook de kosten berekend voor de situatie waarin geen gebruikgemaakt wordt van de inzet van vrijwilligers bij de vrijwilligersondersteuning, maar waarbij uitsluitend gewerkt wordt met professionals. In bijlage V is hiervoor een berekening terug te vinden. Bij de berekening is wederom uitgegaan van een loonsom van € 75,00 per uur voor professionele ondersteuning.

Het verschil in kosten geeft in de volgende tabellen aan dat de optie voor het inzetten van vrijwilligers gedurende het eerste jaar (2009), waarin een begin gemaakt wordt met de inzet van vrijwilligers, duurder is. Het gaat daarbij met name om een investering in het werven en opleiden van vrijwilligers. Voor de daarop volgende jaren is het werken met vrijwilligers goedkoper, mits diezelfde vrijwilligers gedurende die daarop volgende jaren betrokken blijven.

Werken met vrijwilligers en het behouden van vrijwilligers kan kwetsbaar en onvoorspelbaar zijn. In het slechtste geval kunnen veel vrijwilligers op een gegeven moment stoppen met de ondersteuning, hetgeen ertoe kan leiden dat de investering in werving en opleiden (voor een deel) opnieuw gedaan moet worden. Dit kan leiden tot financiële nadelen.

Het kan natuurlijk ook andersom. Wanneer er sprake is van een stabiele en goedlopende organisatie met weinig verloop van vrijwilligers en veel kennis en ervaring, kunnen de ondersteuningsactiviteiten zelfs verbeterd en uitgebreid worden en kan er sprake zijn van een financieel voordeel.

Bij de besluitvorming of wel of geen gebruikgemaakt wordt van vrijwilligers moet met deze onzekere factor ook rekening worden gehouden.

Aanbevolen wordt het steunpunt vrijwilligerswerk gebruik te laten maken van de inzet van vrijwilligers, zolang deze inzet na de aanloopfase financiële voordelen met zich meebrengt. De kosten mogen in ieder geval niet hoger liggen dan in de situatie, waarin gewerkt wordt met professionele ondersteuning. In de verantwoording aan de gemeente over de uitgaven, dient hierover een paragraaf te worden opgenomen.

Financiële consequenties model III			
zonder inzet vrijwilligers	Totale kosten	Totale inkomsten	Saldo
2008	€ 41.584,81	€ 41.584,81	€ 0,00
2009	€ 150.005,00	€ 73.926,00	-€ 76.079,00
2010	€ 119.445,00	€ 89.937,90	-€ 29.507,10
2011	€ 182.505,00	€ 122.279,43	-€ 60.225,57

Financiële consequenties Model III			
met inzet vrijwilligers	Totale kosten	Totale inkomsten	Saldo
2008	€ 41.584,81	€ 41.584,81	€ 0,00
2009	€ 153.726,00	€ 73.926,00	-€ 79.800,00
2010	€ 106.453,00	€ 89.937,90	-€ 16.515,10
2011	€ 154.225,00	€ 122.279,43	-€ 31.945,57

Verschil kosten model III met en zonder vrijwilligers	2009	2010	2011
Model III alleen inzet professioneel personeel	€ 150.005,00	€ 119.445,00	€ 182.505,00
Model III met inzet vrijwilligers	€ 153.726,00	€ 106.453,00	€ 154.225,00
Verschil	-€ 3.721,00	€ 12.992,00	€ 28.280,00

Aanbevolen wordt dat:

- Het steunpunt vrijwilligerswerk gebruik maakt van de inzet van vrijwilligers, zolang deze vrijwillige inzet na de aanloopfase van een jaar maximaal dezelfde kosten met zich meebrengt als die van professionele inzet of financiële voordelen oplevert
- Dat hierover ieder jaar in de verantwoording van de uitgaven een paragraaf wordt besteed

5.4 Organisatie van de ondersteuning

Er zijn diverse steunpunten benaderd voor advies en om te bekijken welke diensten zij eventueel aan de gemeente Teylingen kunnen leveren (Spant Welzijn, WAVES, Steunpunt Mantelzorg Duin & Bollenstreek, HOF en Stichting Meerwaarde).

Na onderzoek bij deze steunpunten was de gedachte aanvankelijk dat het steunpunt vrijwilligerswerk Meerwaarde van de gemeente Haarlemmermeer een goede kandidaat was voor de uitvoering van de ondersteuning.

De reden hiervan was, dat binnen deze organisatie veel kennis bestaat over de inzet van de genoemde ondersteuningsactiviteiten.

Een andere belangrijke reden was, dat dit steunpunt veel ervaring heeft met de inzet van vrijwilligers bij de ondersteuningstaken.

Een nadeel van een steunpunt buiten Teylingen is echter de afstand tussen de woonplaats van de vrijwilligers van Teylingen en de locatie van het steunpunt.

Een ander nadeel van een steunpunt vrijwilligerswerk buiten Teylingen is het ontbreken van kennis van het Teylingse maatschappelijk middenveld.

Bovengenoemde nadelen hebben uiteindelijk geleid tot de beslissing om te onderzoeken of de steunpunttaken ondergebracht kunnen worden bij een bestaande organisatie binnen Teylingen. De meest voor de hand liggende organisatie is de stichting ouderen Teylingen (SWOT).

De redenen hiervoor zijn:

- Deze stichting is een professionele organisatie, waardoor de continuïteit is gewaarborgd.
- De stichting heeft veel ervaring met werken met vrijwilligers (o.m. maaltijdverstrekking).
- De stichting is werkzaam in alle kernen van Teylingen en beschikt over accommodaties.
- De stichting heeft te kennen gegeven haar activiteiten te willen uitbreiden naar andere beleidsterreinen. Men overweegt om zich op den duur om te vormen tot een stichting welzijn Teylingen. Tot die beleidsterreinen kunnen naast het ouderenwerk behoren het jeugd- en jongerenwerk en het maatschappelijk werk.

Om deze redenen ligt het voor de hand om ook het vrijwilligerswerk bij deze stichting onder te brengen.

Dit houdt wel in dat de subsidie overeenkomst met de stichting zal worden herzien.

Een voorwaarde hiervoor is dat deze organisatie een ervaren deskundige op het gebied van vrijwilligersondersteuning aanstelt voor de uitvoering van de taken en voor de aansturing van de vrijwilligers.

Aanbevolen wordt dat:

- De Stichting Welzijn Ouderen Teylingen (SWOT) voor de komende beleidsperiode als meest geschikte partner wordt benaderd voor de uitvoering van de ondersteuning van de vrijwilligers in Teylingen

5.5 Beslispunten t.a.v. de organisatievorm vrijwilligersondersteuning:

Wij stellen u voor te besluiten dat:

- Het steunpunt vrijwilligerswerk buiten de gemeentelijke organisatie wordt georganiseerd
- Het steunpunt bij een reeds bestaande organisatie aansluiting vindt
- De gemeente de eerste vier jaren nauw toeziet op de uitvoering
- Een uitvoeringsovereenkomst voor één jaar wordt afgesloten met een structurele verlenging bij tevredenheid over het functioneren van het steunpunt
- Jaarlijkse afspraken worden gemaakt over de te leveren diensten
- De uitgaven jaarlijks aan de gemeente worden verantwoord
- Het steunpunt vrijwilligerswerk gebruik maakt van de inzet van vrijwilligers, zolang deze vrijwillige inzet na de aanloopfase van een jaar maximaal dezelfde kosten met zich meebrengt als die van professionele inzet of financiële voordelen oplevert
- Dat hierover ieder jaar in de verantwoording van de uitgaven een paragraaf wordt besteed
- De stichting Welzijn Ouderen Teylingen (SWOT) voor de komende beleidsperiode als meest geschikte partner wordt benaderd voor de uitvoering van de ondersteuning van de vrijwilligers in Teylingen

6 Samenvatting

De aanleiding tot het schrijven van deze nota is de fusie tussen de voormalige gemeenten Warmond, Sassenheim en Voorhout. Met deze nota wil de gemeente een plan voorleggen voor de ondersteuning van het vrijwilligerswerk voor de komende vier jaren.

De WMO gaat ervan uit dat de gemeente niet meer alles regelt, maar dat mensen hun eigen verantwoordelijkheid nemen en meedoen in de samenleving. Het is daarom van belang dat gemeenten conform de WMO moeten zorgen voor het ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorgers, zodat de civil society zich verder ontwikkelt.

De gemeente wil bereiken dat er voldoende vrijwillige inzet is met de juiste kennis, kunde en vaardigheden voor al het vrijwilligerswerk binnen de gemeentegrenzen.

De gemeente wil in 2011 bereikt hebben dat er goede ondersteuning voor de vrijwilligers(organisaties) is op het gebied van informatie en advies, deskundigheidsbevordering, maatschappelijke stages, promotie en waardering en maatschappelijk betrokken ondernemen. Dit geldt met name voor organisaties die binnen het gemeentelijke welzijnsbeleid vallen. Bovendien moeten er voldoende faciliteiten zijn om de "civil society" verder te ontwikkelen. Te denken valt aan goede accommodaties.

Het vrijwilligerswerk is van belang voor onze lokale samenleving in het kader van een uitgebreid en goed aanbod van voorzieningen. Ook biedt het vrijwilligerswerk mogelijkheden tot zelfontplooiing en tot een zinvolle tijdsbesteding. Vrijwilligerswerk zorgt voor sociale netwerken, waardoor mensen meer bij elkaar betrokken raken en gezamenlijke actie eerder zal plaatsvinden.

Vrijwilligersorganisaties vormen een schakel tussen burgers en gemeente en bieden mogelijkheden tot sociale activering

De gemeente hanteert de definitie, zoals deze door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en door de Vereniging Nederlandse Organisaties voor Vrijwilligerswerk wordt omschreven:

Vrijwilligerswerk is werk dat in enig verband georganiseerd, onverplicht (maar niet vrijblijvend) en onbetaald wordt verricht ten behoeve van anderen of de samenleving.

Mantelzorgers vallen niet onder deze definitie. De ondersteuning van deze groep krijgt in een aparte nota de nodige aandacht.

Vrijwilligerswerk is terug te vinden in een breed scala van sectoren, zoals sport en recreatie, zorg, informatie en advies, religie en levensbeschouwing, kunst en cultuur, media, politieke en ideële doelen, wijken en buurten, onderwijs en educatie, belangenbehartiging en emancipatie, natuur en milieu en verkeer en veiligheid.

Het is niet de bedoeling dat de gemeente de problemen van alle vrijwilligersorganisaties oplost, maar dat zij de vrijwilligersorganisaties de helpende hand toesteekt, met name die organisaties die binnen het gemeentelijke beleid vallen. Dit houdt het WMO beleid van de gemeente in. De WMO zet in op "meedoen en op de zelfredzaamheid van de burger". Zonder de inzet van vrijwilligers komt er geen civil society en daarom kunnen organisaties, die zich inzetten voor die civil society rekenen op ondersteuning van de gemeente.

Hierbij treedt de gemeente op als regisseur en schakelt daarbij (afhankelijk van de situatie) tussen een initiërende, stimulerende, faciliterende, vertegenwoordigende en bemiddelende rol. In sommige situaties zal de gemeente als beslisser moeten optreden.

Alle betrokkenen zijn gevraagd hun visie op het vrijwilligersbeleid te geven. Het vrijwilligersbeleid moet een beleid zijn, dat aansluit bij de behoeften aan ondersteuning, moet aansluiten bij de aanpalende beleidsterreinen en moet goed uitvoerbaar zijn.

In de nota worden drie modellen weergegeven voor een ondersteuningspakket, waaruit gekozen kan worden. Model I vertegenwoordigt een ideaalplaatje, waarin tegemoet gekomen wordt aan alle wensen (exclusief bemiddeling en MADD). Model II is een versoerd model ten opzichte van model I. Model III is ook een versoerd model, maar is uitgebreider dan model II. Alle modellen gaan uit van de inzet van vrijwilligers.

In deze nota wordt aan de gemeenteraad voorgesteld om te besluiten:

T.a.v. de keuze van een ondersteuningsmodel:

- Model III te kiezen voor de ondersteuning van het vrijwilligerswerk
- In alle ondersteuningsvormen de maatschappelijke stage steeds ruime aandacht te geven
- De door het rijk niet geormerkte beschikbare middelen voor de maatschappelijke stage daadwerkelijk beschikbaar te stellen voor de maatschappelijke stage en de vrijwillige ondersteuning
- Voor 2009, 2010 en 2011 de extra kosten ten laste worden gebracht van de in de kadernota voorgestelde budgetten

T.a.v. overige faciliteiten:

- Dat vrijwilligersorganisaties, die passen binnen het welzijnsbeleid en die subsidie ontvangen, leges kunnen opnemen in hun begrotingen en jaarrekeningen of hiervoor een aparte incidentele subsidieaanvraag kunnen indienen. Dit niet te laten gelden voor de kosten van bouwleges
- Dat de stelpost voor incidentele uitgaven hiervoor verhoogd wordt met € 5.000,00
- Dat de subsidieverordening hierop wordt aangepast
- De regelgeving op het gebied van subsidieverleningen transparant en simpel te maken
- Vrijwilligersorganisaties op de hoogte te brengen van het belang van verzekeringen en hen zelf zorg te laten dragen voor de eigen vrijwilligersverzekeringen
- Vrijwilligersorganisaties (indien gesubsidieerd) de kosten hiervan op te laten nemen in hun begroting
- Cursussen over specifieke, sectorgebonden onderwerpen door vrijwilligersorganisaties zelf te laten verzorgen
- De roep van vrijwilligersorganisaties om verbetering van huisvesting te bezien in de voorzieningennota
- Het vrijwilligersbeleid en de uitvoering in het tweede kwartaal 2011 te evalueren
- de ondersteuning van mantelzorgers en informatievoorziening hierover op te nemen in het WMO-beleid

T.a.v. de organisatievorm van de vrijwilligersondersteuning:

- Dat het steunpunt vrijwilligerswerk buiten de gemeentelijke organisatie wordt georganiseerd
- Dat het steunpunt bij een reeds bestaande organisatie aansluiting vindt
- Dat de gemeente de eerste vier jaren nauw toeziet op de uitvoering
- Dat een uitvoeringsovereenkomst voor één jaar wordt afgesloten met een structurele verlenging bij tevredenheid over het functioneren van het steunpunt
- Dat jaarlijkse afspraken worden gemaakt over de te leveren diensten
- Dat de uitgaven jaarlijks aan de gemeente worden verantwoord
- Dat het steunpunt vrijwilligerswerk gebruik maakt van de inzet van vrijwilligers, zolang deze vrijwillige inzet na de aanloopfase van een jaar maximaal dezelfde kosten met zich meebrengt als die van professionele inzet of financiële voordelen oplevert
- Dat hierover ieder jaar in de verantwoording van de uitgaven een paragraaf wordt besteed
- Dat de stichting Welzijn Ouderen Teylingen (SWOT) voor de komende beleidsperiode als meest geschikte partner wordt benaderd voor de uitvoering van de ondersteuning van de vrijwilligers in Teylingen

6.1 Bijlage I: harmonisatie instrumenten vrijwilligersbeleid

In de "Nota Harmonisatie en Ontwikkeling Vrijwilligersbeleid" zijn de voorwaardenscheppende, de stimulerende en de interne instrumenten, die door de voormalige gemeenten werden toegepast, samengevoegd. De harmonisatie van deze instrumenten is een basis voor de totstandkoming van een nieuw vrijwilligersbeleid.

informatie over de subsidies

Vrijwilligers moeten in de toekomst ondersteund worden bij vragen over dit onderwerp. De kennis over de aanvraag, de beoordeling en de definitieve toekenning van subsidies is te vinden bij de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling.

legeskosten

Vrijwilligersorganisaties hebben meestal weinig financiële middelen. Om activiteiten te kunnen bekostigen, organiseren zijn allerlei manieren om geld in te zamelen. Wanneer zij vervolgens bij de aanvraag van vergunningen veel leges moeten betalen, kan dat belemmerend en demotiverend werken om iets te organiseren. Het wordt vaak als onrechtvaardig gezien wordt, dat een commerciële belanghebbende evenveel leges betaalt voor een vergunning als een belanghebbende, die een vergunning aanvraagt voor maatschappelijke doeleinden.

verzekeringen vrijwilligers

Af te sluiten verzekeringen kunnen worden gesubsidieerd of vanwege het belang van een goede verzekering en kostenbesparing kan ook overwogen worden een collectieve verzekering af te sluiten voor vrijwilligers. Veel vrijwilligersorganisaties hebben reeds verzekeringen afgesloten voor hun vrijwilligers, maar van een collectieve verzekering vanuit de gemeente is echter op dit moment geen sprake. Wel is er een collectieve ongevalverzekering afgesloten voor de vrijwilligers die directe werkzaamheden verrichten voor de gemeente Teylingen.

bemiddeling bij werving en selectie van vrijwilligers

Vaak vinden vrijwilligersorganisaties zelf nieuwe vrijwilligers voor hun vacatures. Soms is dat niet altijd mogelijk en wordt de hulp ingeroepen van de vrijwilligersvacaturebank van de gemeente Teylingen.

Digitale bemiddeling:

Het uitsluitend up tot date houden van de digitale vrijwilligersvacaturegids is de zogenaamde digitale bemiddeling. Het nadeel van deze digitale bemiddeling is dat er weinig zicht is op de tot stand gekomen matches. Bij dit soort websites geldt één gouden regel: te weinig onderhoud aan en updates van de website zorgt ervoor dat de bezoekers snel zijn verdwenen.

Passieve bemiddeling:

Onder passieve bemiddeling wordt verstaan een manier van werken waarbij voor bestaande vacatures vrijwilligers worden gezocht. Het uitgangspunt hierbij zijn dus bestaande vacatures. Deze vacatures van vrijwilligersorganisaties worden geïnventariseerd en in beeld gebracht.

Actieve bemiddeling:

Actieve bemiddeling is een stapje verder dan passieve bemiddeling. Bij deze manier van werken staan de wensen en mogelijkheden van (potentiële) vrijwilligers centraal. De actieve component kan op twee manieren vorm krijgen:

- a. de vrijwilligersorganisatie ontvangt advies en ondersteuning bij het formulieren van een vacature. Bij deze vacature wordt een vrijwilliger gezocht.
- b. Bij een specifieke vrijwilliger wordt een passende vacature gezocht door de actieve bemiddelaar. Door kennis van de vrijwilligersorganisaties en inschatting of kandidaten wel of niet geschikt zijn voor een vacature, kunnen betere matches tot stand komen. Van deze actieve bemiddeling is op dit moment geen sprake vanwege de beschikbare formatie.

De bemiddeling tussen potentiële vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties heeft in de gemeente Teylingen tot op heden plaatsgevonden door middel van plaatsing van vacatures op de gemeentepagina in de krant en op de vrijwilligersvacaturegids ofwel de vrijwilligersvacaturebank via een link op de gemeente website. Op deze wijze konden vrijwilligersorganisaties en vrijwilligers

elkaar vinden en met elkaar in contact komen. Er was hier dus sprake van een digitale en passieve bemiddeling. Slechts in een enkel geval werd er actief bemiddeld.

vrijwilligersmarkt

Een vrijwilligersmarkt is een plaats waar alle vrijwilligersorganisaties zich kunnen presenteren. Zij worden in de gelegenheid gesteld te laten zien wat ze doen en welk vrijwilligerswerk ze in de aanbieding hebben. Daarmee kunnen vrijwilligersorganisaties niet alleen nieuwe leden of cliënten werven, maar ook nieuwe vrijwilligers. In de nota harmonisatie en ontwikkeling vrijwilligersbeleid werd voorgesteld de vrijwilligersmarkt in Sassenheim en de Trefmarkt in Warmond te blijven faciliteren (bijvoorbeeld door ruimte beschikbaar te stellen). De daadwerkelijke organisatie was de verantwoordelijkheid van het particuliere initiatief. De opkomst tijdens de eerste Einde Seizoensdag in Voorhout viel tegen. Voor deze kern moest een andere vorm van presentatie worden ontwikkeld. In Warmond en in Voorhout is het afgelopen jaar geen vrijwilligersmarkt gehouden. Het particuliere initiatief is in deze kernen niet overgenomen.

In Sassenheim vindt jaarlijks een Uitmarkt plaats, waar verenigingen (met name op het gebied van kunst en cultuur) zich kunnen presenteren. Dit evenement is echter geen echte vrijwilligersmarkt.

deskundigheidsbevordering

Vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties kunnen worden ondersteund bij hun ontwikkeling in het vrijwilligerswerk via begeleiding, themabijeenkomsten en scholing. Bij de vaststelling van de nota "Harmonisatie en Ontwikkeling Vrijwilligersbeleid" is besloten dat de ondersteuning van het vrijwilligerswerk door het aanbieden van cursussen door de gemeente in ieder geval wordt voortgezet.

rechtspositie vrijwilligers verbeteren

In de nota "Harmonisatie en Ontwikkeling Vrijwilligersbeleid" is vastgesteld is dat de rechtspositie van vrijwilligers in het nieuwe vrijwilligersbeleid 2008-2011 aandacht zal krijgen.

informatieblad

Het is van belang dat vrijwilligersorganisaties op de hoogte blijven van allerlei ontwikkelingen in "vrijwilligersland". Dat kunnen ontwikkelingen zijn van maatschappelijke, wettelijke en gemeentelijke aard. Het doel van een informatieblad is vrijwilligersorganisaties hiervan op de hoogte te brengen. Vaak zijn vrijwilligersorganisaties niet op de hoogte van wat er van hen verwacht of vereist wordt. Met de inzet van een informatieblad kan hieraan een einde gemaakt worden.

ondersteuning mantelzorgers

Vanzelfsprekend moet er aandacht worden besteed aan de ondersteuning van de mantelzorgers. Deze groep vrijwilligers dient daarom aandacht te krijgen in het WMO-beleid. Daarbij moet tevens de rol van het steunpunt mantelzorg worden betrokken.

structurele en professionele ondersteuning

In verband met de bezuinigingen heeft de gemeenteraad besloten af te zien van de uitbreiding van de formatie, waarvoor in de begroting van 2007 een bedrag van € 25.000,00 structureel was opgenomen. Hiermee is de formatie van 9 uur per week gehandhaafd. In verband hiermee zijn in 2007 prioriteiten gesteld t.a.v. de taken van de vrijwilligersvacaturebank.

De discussie zal zich voor het nieuwe beleid moeten toespitsen op de vraag of de gemeente de vrijwilligersvacaturebank zelf invult met deze 9 uur per week of dat de werkzaamheden uitbesteed worden aan een ander professioneel steunpunt.

informatieverstrekking

Onder informatieverstrekking wordt verstaan het op verzoek geven van antwoorden op vragen van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties op diverse terreinen.

vrijwilligersprijzen

In de nota Harmonisatie en Ontwikkeling vrijwilligersbeleid is door de gemeenteraad vastgesteld dat de uitreiking van de vrijwilligersprijs per kern voortgezet moet worden.

De jaarlijkse vrijwilligers prijs bestaat volgens de huidige regeling uit een Aschpotter, een geldbedrag van € 250,00, bloemen en een oorkonde en wordt tijdens de nieuwjaarsreceptie uitgereikt aan een persoon.

Het vrijwilligerscompliment dient op Teylingse schaal te worden voortgezet en te worden uitgereikt aan een vrijwilligersorganisatie. De organisatie ontvangt volgens de huidige regeling een oorkonde, bloemen en een cheque ter waarde van € 250,00. De hoogte van dit bedrag zal opnieuw worden

bezien. De winnaar van deze prijs wordt tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst bekendgemaakt. De cheque wordt uitgereikt tijdens een (werk) bezoek van een afvaardiging van de gemeenteraad. Het programma voor het bezoek wordt voorbereid door de vrijwilligersorganisatie.

De jury die de winnaars van deze prijzen aanwijst, bestaat uit drie leden, uit elke kern één.

overige waarderingsactiviteiten

Een waarderingsactiviteit is gericht op het uiten van waardering voor vrijwilligerswerk. Voorbeelden van waarderingsactiviteiten zijn naast vrijwilligersprijzen ook feesten, vrijwilligers verwendagen, kortingspassen etc. voor projecten, organisaties of individuele vrijwilligers.

De mogelijkheden hiervoor zijn afhankelijk van de financiën die hiervoor beschikbaar zijn en van de beschikbare capaciteit om een waarderingsactiviteit te organiseren. In 2006 en in 2007 is een brief uitgegaan aan alle vrijwilligersorganisaties met een dankwoord van de wethouder Welzijn voor al het vele werk dat wordt verzet. Bij deze brief waren twee theaterkaarten gevoegd voor een voorstelling in 't Onderdak of in Het Trefpunt.

maatschappelijk betrokken ondernemen:

Met de nota "Harmonisatie en Ontwikkeling Vrijwilligersbeleid" is ingestemd met de organisatie van een beursvloer in 2007. Tevens is voorgesteld een jaarlijkse prijs in te voeren voor Maatschappelijk Betrokken Ondernemen voor bedrijven in Teylingen. De prijs bestaat uit een oorkonde, bloemen en een aandenken ter waarde van € 250,00. De jury bestaat uit een drietal afgevaardigden van vrijwilligersorganisaties.

Op 10 oktober 2007 is de beursvloer daadwerkelijk met succes georganiseerd in het bestuurscentrum van de gemeente Teylingen. Er werden meer dan 60 matches gemaakt tussen vrijwilligersorganisaties en bedrijven.

bepaalde groeperingen interesseren voor vrijwilligerswerk

Het is algemeen bekend dat veel vrijwilligersorganisaties moeite hebben om vrijwilligers aan te trekken en te behouden. Het is ook algemeen bekend dat er groepen zijn, waarbinnen een potentieel aan vrijwilligers schuilgaat. Hierbij kunt u denken aan jongeren en aan allochtonen.

burgers interesseren voor bepaalde soorten vrijwilligerswerk

In het kader van de WMO is het van belang om bepaalde soorten vrijwilligerswerk extra aandacht te geven.

Vaak willen mensen zich voor een bepaalde klus inzetten, maar niet voor een langere periode. Bij de vaststelling van de nota "Harmonisatie en Ontwikkeling Vrijwilligersbeleid" is besloten om voorlichting te geven over bepaalde soorten vrijwilligerswerk of over kortdurend vrijwilligerswerk.

vrijwilligersplatform

Besloten is om te onderzoeken of een vrijwilligersplatform zinvol is.

Het doel van een vrijwilligersplatform is dat de gemeente en de vrijwilligersorganisaties elkaar in een netwerk op de hoogte houden van knelpunten en wensen. Ook kunnen de organisaties elkaar binnen dit overleg op de hoogte houden van elkaars activiteiten en kunnen vrijwilligersorganisaties elkaar helpen door uitwisseling van kennis, kunde en/of materialen. De vrijwilligersorganisaties kunnen door een gezamenlijk overleg de handen ineen slaan en hier voordeel uit halen. Een voorbeeld hiervan is een afspraak over gezamenlijke inkoop.

beleidsevaluatie

Deze nota zal leiden tot een gemeentelijk vrijwilligersbeleid voor de periode 2008- 2011. Dit beleid dient tijdens de beleidsperiode te worden geëvalueerd. Bij deze kunnen de beleidskeuzes, de processen, de instrumenten en de beleidsuitvoering worden geëvalueerd.

netwerkbijeenkomsten op ambtelijk niveau

De adviseur Maatschappelijke Ontwikkeling neemt deel aan het regio overleg voor beleidsmedewerkers vrijwilligersbeleid van Holland Rijnland. Het doel is om elkaar op de hoogte te houden van de ontwikkelingen op het gebied van vrijwilligerswerk en gezamenlijke activiteiten te kunnen ontplooiën. Vastgesteld is om deelname aan dit overleg ook i

6.2 Bijlage II: Kader

Collegeprogramma 2006-2009:

De totstandkoming van deze nota vindt plaats binnen het kader van de bestuursvisie uit het collegeprogramma 2006-2009.

Het verenigingsleven is het fundament onder de cohesie in de kernen. De gemeenteraad hecht daarom belang aan een verenigingsleven dat zowel in kwalitatieve en kwantitatieve zin voldoet aan de wensen van alle partijen in Teylingen. Het is een gemeentelijk doel om vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties in de komende jaren daar waar mogelijk te ondersteunen. De elementen die genoemd worden zijn:

- a. Bekeken moet worden hoe een vacaturebank onderdeel van het vrijwilligersbeleid voor heel Teylingen kan worden en kan fungeren als vrijwilligerssteunpunt. Uit het verder te ontwikkelen vrijwilligersbeleid vloeit voort wat de taken van een steunpunt moeten zijn en in welke vorm het steunpunt moet worden gegoten.
- b. De titel 'vrijwilliger van het jaar' moet de komende jaren per kern worden toegekend.
- c. De gemeenteraad zal het invoeren van één aanspreekpunt voor verenigingen initiëren. Hiertoe zal een aanspreekpunt in de vorm van een accountmanager worden ingevoerd. Dit aanspreekpunt moet meer worden dan alleen een informatiepunt, maar zal ook voorlichting en opleidingen aanbieden aan verenigingen. (Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld voorlichting/opleiding aan penningmeesters, secretarissen en voorzitters van de verenigingen.) De accountmanager kan ook een faciliterende rol spelen voor verenigingen¹².
- d. In de gemeente Teylingen is momenteel binnen de gemeentelijke organisatie een vrijwilligersvacaturebank. Hiervoor is momenteel 9 uur per week aan ambtelijke uren beschikbaar. In het collegewerkprogramma was de wens uitgesproken om deze vacaturebank met 18 uur per week uit te breiden en om te zetten in een vrijwilligerssteunpunt. Hiervoor was vanaf 2007 € 25.000,- begroot. Op 5 juli 2007 heeft de gemeenteraad besloten om deze uitbreiding niet te laten doorgaan. Op dezelfde datum heeft de gemeenteraad verzocht onderzoek te doen naar de mogelijkheid om de taken van het vrijwilligerssteunpunt (voor een deel) door vrijwilligers uit te laten voeren¹³.

Nota "Harmonisatie en Ontwikkeling Vrijwilligersbeleid":

In de nota "Harmonisatie en Ontwikkeling Vrijwilligersbeleid" is door u gekozen voor voorgestelde aanpak om te komen tot deze nota. Het uitgangspunt hierbij is dat het vrijwilligersbeleid in samenspraak tot stand komt met alle betrokken partijen.

De planning van de te nemen stappen is als volgt voorgesteld:

- Onderzoek onder vrijwilligersorganisaties (Digitale Monitor Vrijwilligerswerk van Movisie) in maart en april 2007
- Activiteiten door de bij Holland Rijnland aangesloten gemeenten naar de bereidheid om vrijwilligerswerk te doen
- Vrijwilligersbijeenkomst in juni 2007
- Visiebijeenkomst voor beleidsambtenaren en de wethouder Welzijn in het najaar

De gemeente vindt het interactieve en integrale aspect van belang om draagvlak te creëren, zodat er beleid gemaakt wordt, dat aansluit bij de behoeften van vrijwilligersorganisaties en andere betrokkenen. Ook moet het beleid uitvoerbaar zijn in de dagelijkse praktijk¹⁴.

¹² Gemeenteraadsprogramma / voorgestelde uitwerking collegeprogramma 2006 – 2009, punt 60 t/m 64

¹³ Gemeenteraadsvergadering d.d. 5 juli 2007.

¹⁴ Nota "harmonisatie en ontwikkeling vrijwilligersbeleid gemeente Teylingen, juni 2007, blz. 19

Commissie Welzijn:

In de vergadering van 11 september 2007 van de commissie Welzijn werd opgemerkt dat de er in het beleid met name aandacht besteed moet worden aan:

- maatschappelijke stages
- gezamenlijke inkoop door vrijwilligersorganisaties ten behoeve van kosten efficiëntie
- aanpassing legeskosten voor vrijwilligersorganisaties door aanpassing van leges- of subsidieverordening
- stimuleren van dwarsverbanden tussen de vrijwilligersorganisaties over de grenzen van de kernen heen
- platform vrijwilligersorganisaties
- uitvoering vrijwilligersbeleid in handen van vrijwilligers
- uitvoering vrijwilligersbeleid moet professioneel georganiseerd worden
- verzekeringen
- promotieprijs Teylingen loskoppelen van vrijwilligersbeleid¹⁵

Wettelijk kader: de beleidsbrief Mantelzorg en vrijwilligerswerk 2008-2011:

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft een beleidsbrief uitgebracht, waarin ingegaan wordt op de betekenis van mantelzorg en vrijwilligerswerk voor de samenleving. Tegen deze achtergrond worden de hoofdlijnen geformuleerd van het beleid voor de komende jaren.

De inwerkingtreding van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) markeert een nieuwe fase, waarin de lokale ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers expliciet is vastgelegd. De WMO biedt gemeenten de mogelijkheid om – op de lokale situatie toegespitst- integraal beleid te voeren, waarbij verbanden worden gelegd tussen de ondersteuningsbehoefte van vrijwilligers en mantelzorgers en andere beleidsterreinen.

Het voorstel is om gemeenten hierbij richting te bieden met de daarbij behorende inspanningsverplichtingen. Ook wordt een landelijke bijdrage voorgesteld aan de versterking van de positie van mantelzorgers en vrijwilligers.

Uit de toekomstverkenning voor vrijwilligerswerk blijkt dat het aantal vrijwilligers tot 2015 redelijk stabiel blijft. Een gemiddeld hoger opleidingsniveau compenseert het negatieve effect van een afname in de beschikbare vrije tijd. Er lijkt dus geen aanleiding voor ingrijpende (beleids)maatregelen. Voor de toekomst worden echter wel enkele trends gesignaleerd die dit evenwicht in vraag en aanbod in gevaar kunnen brengen. Vrijwilligers vergrijzen. Onder jongeren neemt de deelname aan het vrijwilligerswerk niet navenant toe. De veranderende leefstijl van burgers (minder vrije tijd, combineren van diverse rollen en verantwoordelijkheden) vraagt bovendien om een eigentijdse manier waarop vrijwilligersactiviteiten worden aangeboden en georganiseerd. Vroeger waren vaste uren en patronen vanzelfsprekend. Nu is er behoefte aan een meer flexibele en gerichte invulling van vrijwilligerswerk. Er is volgens het SCP een kwaliteitsslag nodig om actieve vrijwilligers te behouden en om nieuwe groepen (jongeren, allochtonen en hoger opgeleide ouderen) aan te boren.

De beleidsbrief geeft verschillen aan tussen mantelzorgers en vrijwilligers. Deze groepen worden daarom apart behandeld in de beleidsbrief.

In de beleidsbrief worden aantal basisfuncties voor de lokale ondersteuning van vrijwilligers benoemd.

Het gaat daarbij om:

- inspraak en advies
- deskundigheidsbevordering
- praktische hulp
- en een makelaarsfunctie

De makelaarsfunctie matcht potentiële vrijwilligers aan interessante en uitdagende vrijwilligersklussen die voldoen aan hun wensen. De minister wil de komende jaren in het licht van het kabinetsvoornemen rondom de Maatschappelijke stage, bovenop de middelen voor de implementatie van de basisfuncties, een forse impuls (oplopend tot 30 miljoen in 2011) aan deze gemeentelijke makelaarsfunctie geven.

De makelaarsfunctie richt zich daarbij op het vinden van een goede match tussen vrijwilligersorganisaties en leerling. Daarbij worden ook kleinere vrijwilligersorganisaties in staat

---

¹⁵ notulen commissie welzijn Teylingen, d.d.11 september 2007, agendapunt 7

gesteld om leerlingen – maar ook andere vrijwilligers te plaatsen. De makelaarsfunctie onderneemt initiatieven om de maatschappelijke stagiair van nu, de vrijwilliger van de toekomst te maken.

Bij de concretisering van de basisfuncties geldt als uitgangspunt dat zowel landelijke als lokale vrijwilligersorganisaties hun organisatie en werkwijze zullen moeten aanpassen om vrijwilligers te behouden en nieuwe groepen te binden. Het gaat dan bijvoorbeeld om het realiseren van een flexibel aanbod van vrijwilligersactiviteiten (kort- en langdurend, inzet op diverse doelen en taken), dat aangepast is aan de wensen (wisselende) belangstelling en mogelijkheden (tijd, plaats, agenda) van vrijwilligers. Voor het werven van nieuwe vrijwilligers is daarnaast een actieve zoektocht en directe benadering van mensen vereist. Veel landelijke en lokale vrijwilligersorganisaties moeten een kwaliteitsslag maken om het noodzakelijke maatwerk te kunnen bieden.

Het is de doelstelling van dit kabinet om de komende periode de arbeidsparticipatie substantieel te verhogen en de maatschappelijke participatie te laten toenemen. Het opdoen van onbetaalde werkervaring vindt vaak plaats binnen of vanuit vrijwilligersorganisaties. Het kabinet ondersteunt ook de deelname aan vrijwilligerswerk door allochtonen.

In het kader van Maatschappelijk Betrokken Ondernemen zal de minister bedrijven uit diverse sectoren uitnodigen om een bondgenootschap aan te gaan. Hiermee wil hij de goede voorbeelden ontwikkelen en bedrijven en gemeenten inspireren om hiermee zelf aan de slag te gaan.

Op landelijk niveau zal door middel van financiering en andere activiteiten gezorgd worden voor de stimulering van kennisontwikkeling (MOVISIE en MEZZO) en deskundigheidsbevordering van vrijwilligers.

Daarnaast zal de minister iedere twee jaar een monitor vrijwilligerswerk uitvoeren¹⁶.

---

¹⁶ Voor elkaar, Beleidsbrief Mantelzorg en Vrijwilligerswerk 2008-2011, VWS, oktober 2007

6.3 Bijlage III: Digitale Monitor Onderzoek onder vrijwilligersorganisaties

Inleiding:

In maart en april 2007 is een digitaal monitor onderzoek gehouden onder alle bij de gemeente Teylingen bekende vrijwilligersorganisaties. Het doel van dit onderzoek was te achterhalen met welke knelpunten vrijwilligersorganisaties worstelen en op welke wijze het college van de gemeente een helpende hand kan bieden. De resultaten van het onderzoek zijn verwerkt in het nieuwe vrijwilligersbeleid van de gemeente Teylingen en liggen ter inzage bij de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling van de gemeente.

Hoe representatief is het onderzoek:

Er zijn 230 vragenlijsten onder de vrijwilligersorganisaties uitgezet en 117 organisaties hebben meegewerkt aan het onderzoek, Hiermee was de respons 50% en dit houdt in dat de resultaten van het onderzoek een representatief beeld geven van wat er zoal onder de vrijwilligersorganisaties leeft.

Uit welke sectoren kwam de respons:

De meeste vragenlijsten waren afkomstig van vrijwilligersorganisaties uit de sport en recreatie (36,8%), de zorg en de hulpverlening (8,5%), de religie en de levensbeschouwing (9,4%), de kunst en cultuur (16,2%), onderwijs en educatie (7,7%) en het sociaal cultureel werk(6%).

vrijwilligersbeleidsplan bij de organisaties zelf:

Slechts bij weinig vrijwilligersorganisaties is sprake van een vrijwilligersbeleidsplan.

Vrijwilligersorganisaties zorgen vaak zelf voor waardering, verzekeringen, scholing

Vrijwilligersorganisaties organiseren zelf regelmatig waarderingsactiviteiten voor hun vrijwilligers zoals presentjes, uitjes. Ook hebben verenigingen vaak het e.e.a. geregeld op het gebied van verzekeringen. Vrijwilligers worden ook begeleid bij het vrijwilligerswerk en worden hiervoor geschoold. Soms worden onkosten vergoed en is er een vrijwilligerscoördinator of een bestuurder met aandachtsgebied voor vrijwilligers. In een enkel geval is er zelfs sprake van een vrijwilligersbeleidsplan.

Er is enige samenwerking met andere organisaties

63 organisaties zeggen af en toe samen te werken met andere organisaties in de gemeente of in de regio en 18 organisaties zeggen zelfs vaak samen te werken met andere organisaties. 36 organisaties werken helemaal niet samen met andere organisaties.

Er is een tekort aan vrijwilligers

Veel organisaties geven aan een tekort te hebben aan vrijwilligers. Er zijn ook veel organisaties die zeggen, geen tekort te hebben aan vrijwilligers.

Vaak is er een tekort aan vrijwilligers op het gebied van het bestuurswerk, op het gebied van de uitvoering en de begeleiding van activiteiten en op het gebied van klussen en techniek. Ook zijn er meer vrijwilligers nodig met kennis en vaardigheden op specifieke terreinen. Welk specifiek terrein dat is, hangt af van de sector, waarin de vrijwilligersorganisatie actief is.

Er moeten vrijwilligers geworven worden uit de categorie jongeren

Heel veel organisaties zeggen tevreden te zijn over de samenstelling van hun vrijwilligersbestand. Toch zeggen ook veel organisaties daarentegen dat zij graag jongere vrijwilligers in hun vrijwilligersbestand willen hebben.

Veel vrijwilligersorganisaties krijgen geen ondersteuning

Slechts 11% van de organisaties zegt ondersteuning te krijgen van een steunpunt vrijwilligerswerk of een vrijwilligersvacaturebank.

De meeste organisaties zeggen ondersteuning te krijgen van een eigen landelijke bond of koepel, terwijl een even groot deel zegt helemaal geen ondersteuning te krijgen bij hun werk.

Weinig gebruik van de vrijwilligersvacaturebank

Het grootste deel van de organisaties is bekend met het bestaan van de vrijwilligersvacaturebank, maar maakt er geen gebruik van. Een groot deel organisaties zijn echter helemaal niet bekend met het bestaan van een dergelijk steunpunt in de gemeente of regio.

Slechts een klein deel van de organisaties zegt gebruik te maken van de vrijwilligersvacaturebank met name voor de werving en bemiddeling van vrijwilligers en in enkele gevallen voor cursussen en trainingen.

Het beleid en de werkwijze van de gemeente kan verbeterd worden

Veel organisaties geven aan dat de gemeentelijke aandacht, de waardering en de promotie van het vrijwilligerswerk verbeterd kan worden. Andere organisaties geven aan dat zij verbeteringen wenselijk achten ten aanzien van de huisvesting. Het stimuleren van samenwerking tussen organisaties en met andere partners, zoals het bedrijfsleven, de onderwijssector etc. wordt belangrijk gevonden. Ook wordt aangegeven dat procedures voor het verkrijgen van subsidie en vergoedingen verbeterd moeten worden. Ook het hebben van een vast contactpersoon bij de gemeente wordt regelmatig als verbeterpunt genoemd.

Iets minder vaak worden als verbeterpunt genoemd: collectieve verzekeringen, het stimuleren van deelname van bepaalde groepen, het overleg tussen gemeente en vrijwilligersorganisaties, het vergunningenbeleid, het overige beleid, de praktische faciliteiten (kopieerwerk, computergebruik e.d.), de scholing en training van vrijwilligers, betere afstemming tussen gemeentelijke diensten. Slechts een zeer klein aantal organisaties heeft aangegeven dat de gemeente zich niet met hun organisatie moeten bemoeien.

De behoefte aan verbetering van het beleid en de werkwijze van de gemeente kan per sector verschillen. Opvallend is dat vrijwilligersorganisaties in de Religie en Levensbeschouwing vaak niet weten wat ze mogen verwachten. Toch hebben ze wel behoefte aan een vast contactpersoon bij de gemeente.

Vrijwilligersorganisaties in de zorg en de hulpverlening hebben behoefte aan activiteiten voor het stimuleren van bepaalde groepen medeburgers (zoals jongeren en allochtonen) om vrijwilligerswerk te doen.

De sector Onderwijs en Educatie is over het algemeen tevreden over het beleid en de werkwijze van de gemeente, maar vindt dat er meer aandacht besteed mag worden aan waardering en promotie.

Met name vrijwilligersorganisaties in de sociaal, culturele sector worstelen met de procedures voor subsidies en het vergunningenbeleid.

Er is geen beleid t.a.v. sociale activering, maatschappelijke integratie en inburgering en WMO

Veel organisaties zeggen niet geïnteresseerd te zijn in dit onderwerp of hebben hierover geen mening. Sommige organisaties zeggen wel geïnteresseerd te zijn, maar hebben in hun organisatie nog geen vrijwilligers (gehad) in het kader van dergelijke projecten. Een kleiner aantal organisaties zegt dat er al vrijwilligers uit bepaalde doelgroepen in hun organisatie werkzaam zijn geweest. Dat er weinig interesse is voor of kennis is van sociale activering, maatschappelijke integratie, inburgering en maatschappelijke stages, hoeft (volgens de aanwezigen van de vrijwilligersbijeenkomst) niet persé te betekenen dat men niet wil. Soms kunnen vrijwilligersorganisaties geen gelegenheid bieden, omdat zij bijvoorbeeld geen geschikte werkplek hebben i.v.m. ruimtegebrek of omdat er sprake is van afwijkende werktijden. Op het gebied van de Wet Maatschappelijk Ondersteuning blijkt dat er nog veel onduidelijkheid is over de rol die vrijwilligersorganisaties kunnen spelen.

Er is weinig interesse voor maatschappelijke stages

De meeste vrijwilligersorganisaties zeggen niet geïnteresseerd te zijn in maatschappelijke stages en of hebben hierover nog geen mening. Veel minder organisaties staan wel positief tegenover maatschappelijke stages. Soms hebben leerlingen al vrijwilligerswerk gedaan.

Men vond tijdens de vrijwilligersbijeenkomst, dat met name dat de gemeente een bemiddelende rol zou kunnen spelen bij vraag en aanbod op het terrein van maatschappelijke stages.

Meningen over maatschappelijk betrokken ondernemen zijn verdeeld

Veel vrijwilligersorganisaties zeggen geïnteresseerd te zijn in maatschappelijk betrokken ondernemen, maar werken nog niet samen met bedrijven. Sommige organisaties doen dit al wel. Veel organisaties zeggen echter niet geïnteresseerd in maatschappelijk betrokken ondernemen of zeggen hierover geen mening te hebben.

Er is weinig bekend over de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)

Ongeveer eenderde van de organisaties is bekend met deze wet, maar weet niet of ze een bijdrage kan leveren bij de uitvoering van deze wet. Een vijfde deel van de organisaties is zelfs helemaal niet bekend met deze wet. Ongeveer een kwart van de organisaties wil geen bijdrage leveren, terwijl een iets kleinere groep zegt daar wel positief tegenover te staan.

De meeste organisaties zeggen geen contact te hebben met de gemeente over de WMO, terwijl sommige organisaties zeggen dat zij wel contact hebben.

Er is interesse voor bepaalde cursussen

De meeste cursussen worden gevolgd bij een landelijke bond of koepel of bij een andere organisatie.

Organisaties hebben aangegeven interesse te hebben in onderstaande cursussen. De cursussen worden op volgorde van het aantal keer dat ze genoemd zijn, weergegeven.

Cursussen waarvoor het komende jaar de meeste interesse bestaat zijn:

1. Werving van vrijwilligers en bestuursleden
2. Onderwerpen die met de sector en specifieke functies binnen de vrijwilligersorganisatie te maken hebben
3. Fondsenwerving
4. Voorlichting, promotie, public relations
5. Vrijwilligersbeleid
6. Wet- en regelgeving
7. Samenwerking met en begeleiding van vrijwilligers
8. Bestuursvaardigheden
9. Wet maatschappelijke ondersteuning

Er is behoefte aan extra ondersteuning op bepaalde terreinen

Onderwerpen die volgens veel organisaties de komende twee jaar in ieder geval aangepakt moeten worden zijn de werving van leden of cliënten en de werving van vrijwilligers en bestuursleden.

Ook werd door een aantal organisaties de volgende acties genoemd: sponsoring, fondsenwerving, huisvesting, zaalruimte, het imago van de organisatie, deskundigheidsbevordering van vrijwilligers en samenwerking met andere organisaties en de begeleiding van vrijwilligers.

Vrijwilligersorganisaties hebben extra ondersteuning nodig op het gebied van promotie van vrijwilligerswerk en hun organisatie. Ook hebben ze extra ondersteuning nodig op het gebied van fondsenwerving en op het gebied van huisvesting. Dit laatste wordt met name genoemd door vrijwilligersorganisaties uit de sectoren sport en sociaal, cultureel werk.

Ook is behoefte aan ondersteuning op het gebied van wetten en regelingen voor vrijwilligers, cursussen en trainingen voor vrijwilligers en advies over vrijwilligersbeleid. Advies over vrijwilligersbeleid wordt vooral genoemd door vrijwilligersorganisaties in de zorg en de hulpverlening. Het is opvallend dat iets minder dan de helft van de organisaties zegt geen behoefte te hebben aan (extra) ondersteuning.

Uitkomsten Monitor Onderzoek in Cijfers:

Sector:

De meeste vragenlijsten waren afkomstig van vrijwilligersorganisaties uit de sport en recreatie (36,8%), de zorg en de hulpverlening (8,5%), de religie en de levensbeschouwing (9,4%), de kunst en cultuur (16,2%), onderwijs en educatie (7,7%) en het sociaal cultureel werk(6%). De overige antwoorden (totaal 15,4%) waren afkomstig uit de sectoren informatie en advies, de media, belangenbehartiging en educatie, natuur en milieu, verkeer en veiligheid of organisaties die zich niet onder de vorige categorieën vinden vallen.

toe- of afname van het aantal leden, deelnemers of cliënten:

De meeste organisaties (56) antwoordden dat dit aantal de laatste 3 à 4 jaren gelijk is gebleven. 38 organisaties meldden zelfs dat dit aantal in de afgelopen jaren is toegenomen en een kleiner aantal organisaties (23) vonden dat het aantal is afgenomen.

Tevredenheid over het aantal leden, deelnemers of cliënten:

De meeste organisaties (49) zijn tevreden over het huidige aantal leden, deelnemers of cliënten. Een iets kleiner aantal organisaties (45) wenst een kleine toename van het aantal leden. Het kleinste aantal organisaties (22) wensen een grote toename van het aantal leden, deelnemers of cliënten.

Andere doelgroepen:

Het grootste deel van de organisaties(75) zijn tevreden over de doelgroep, terwijl een aantal organisaties (45) graag jongere doelgroepen willen bereiken.

Geografisch gebied:

30 organisaties richten hun activiteiten op de eigen buurt, wijk of dorp(skern), 43 op de gemeente Teylingen en 43 op de regio rond de gemeente.

Inkomstenbronnen:

Verreweg de grootste inkomstenbronnen zijn voor de meeste organisaties (80) de contributies die door de leden worden betaald. In mindere mate wordt de jaarlijkse subsidie van de gemeente genoemd (36) en de mate van sponsering door bedrijven (27). Fondsenwerving wordt slechts door 15 organisaties genoemd als inkomstenbron.

Samenwerking met andere organisaties:

63 organisaties zeggen af en toe samen te werken met andere organisaties in de gemeente of in de regio en 18 organisaties zeggen zelfs vaak samen te werken met andere organisaties. 36 organisaties werken helemaal niet samen met andere organisaties.

Aantal vrijwilligers:

De meeste organisaties (66) hebben 1 tot 25 vrijwilligers in hun organisatie. In 35 organisaties staan 25 tot 100 vrijwilligers klaar en 12 organisaties noemden zelfs het aantal van 100 tot 250 vrijwilligers.

Wat is er geregeld voor de vrijwilligers binnen de vrijwilligersorganisatie ?

De waardering, presentjes en de uitjes worden het meest genoemd (69). Veel organisaties (48) hebben gezorgd voor een verzekering voor hun vrijwilligers. Ook wordt de begeleiding van vrijwilligers (35) bij het werk en de scholing van vrijwilligers (35) regelmatig genoemd. De onkostenvergoeding voor vrijwilligers is in 29 organisaties geregeld. Vrijwilligerscontracten, vrijwilligersbeleid en een vrijwilligerscoördinator scoorden een stuk minder. 24 organisaties meldden zelfs dat er helemaal niets geregeld is voor hun vrijwilligers.

Tekort aan vrijwilligers:

Opvallend is dat veel organisaties een tekort hebben aan vrijwilligers op het gebied van het bestuurswerk (36) en op het gebied van de uitvoering en de begeleiding van activiteiten (39). Ook zijn er vrijwilligers nodig met kennis en vaardigheden op specifieke terreinen (24). Welk specifiek terrein dat is, hangt af van de sector, waarin de vrijwilligersorganisatie actief is. Voor klussen en techniek zijn er soms ook meer vrijwilligers nodig dan dat er beschikbaar zijn (18). Er zijn ook veel organisaties (40) die zeggen geen tekort te hebben aan vrijwilligers. Voor werkzaamheden op het gebied van administratie, bar, kantine, keuken, voorlichting en promotie of werk op specifieke tijden wordt het tekort aan vrijwilligers niet door de cijfers benadrukt.

Vrijwilligers uit een bepaalde categorie:

Heel veel organisaties (60) zeggen tevreden te zijn over de samenstelling van hun vrijwilligersbestand. Een ander groot deel van de organisaties (56) daarentegen willen graag jongere vrijwilligers in hun vrijwilligersbestand hebben.

Ondersteuning:

De meeste organisaties (51) zeggen ondersteuning te krijgen van een eigen landelijke bond of koepel, terwijl een even groot deel zegt helemaal geen ondersteuning te krijgen bij hun werk. Slechts 11% van de organisaties zegt ondersteuning te krijgen van een steunpunt vrijwilligerswerk of een vrijwilligersvacaturebank.

Lokaal steunpunt voor vrijwilligerswerk:

Het grootste deel van de organisaties (69) is bekend met het bestaan van de vrijwilligersvacaturebank, maar maakt er geen gebruik van. 35 organisaties zijn helemaal niet bekend met het bestaan van een dergelijk steunpunt in de gemeente of regio. Slechts 13 organisaties zeggen gebruik te maken van de vrijwilligersvacaturebank met name voor de werving en bemiddeling van vrijwilligers en in enkele gevallen voor cursussen en trainingen. Informatie en advies, promotie van het vrijwilligerswerk, belangenbehartiging, praktische faciliteiten en facilitaire dienstverlening worden praktisch niet genoemd.

Contact met de gemeente:

Het grootste deel van de organisaties (59) heeft incidenteel contact met de gemeente anders dan over de subsidie (bijvoorbeeld waarbij het onderwerp gaat over evenementen of over accommodaties). Een kleiner deel van de organisaties (39) heeft regelmatig overleg met de gemeente. Een kleiner deel van de organisaties (19) heeft geen contact met de gemeente of alleen in verband met de subsidie.

Verbetering beleid en de werkwijze van de gemeente:

Veel organisaties (42) geven aan dat de gemeentelijke aandacht, de waardering en de promotie van het vrijwilligerswerk verbeterd kan worden. 27 organisaties geven aan dat zij verbeteringen wenselijk achten ten aanzien van de huisvesting. Andere organisaties (20) zijn tevreden met het huidige beleid en vinden dat er geen verbeteringen nodig zijn. Sommige (26) geven aan niet te weten wat zij van de gemeente mogen verwachten. Het stimuleren van samenwerking tussen organisaties en met andere partners, zoals het bedrijfsleven, de onderwijssector etc. (16), procedures voor subsidie en vergoedingen (17) en een vast contactpersoon bij de gemeente (17) worden regelmatig als verbeterpunten genoemd.

Iets minder vaak worden collectieve verzekeringen (11), stimuleren van deelname van bepaalde groepen (10), overleg tussen gemeente en vrijwilligersorganisaties (11), het vergunningenbeleid (11) en overig beleid (11) genoemd.

Het minst vaak worden de praktische faciliteiten (kopieerwerk, computergebruik e.d.) (5), de scholing en training van vrijwilligers (7), betere afstemming tussen gemeentelijke diensten (5) genoemd. Slechts 2 organisaties hebben aangegeven dat de gemeente zich niet met hun organisatie moeten bemoeien.

Interesse in sociale activering, maatschappelijke integratie en inburgering:

Veel organisatie (53) zeggen niet geïnteresseerd te zijn in dit onderwerp en 32 organisaties hebben hierover geen mening gevormd. 22 organisaties zeggen wel geïnteresseerd te zijn, maar hebben in hun organisatie nog geen vrijwilligers (gehad) in het kader van dergelijke projecten. 10 organisaties geven aan dat dit in hun organisatie al wel aan de orde is (gewees).

Maatschappelijk stages:

69 organisaties zeggen niet geïnteresseerd te zijn in maatschappelijke stages en 13 organisaties hebben hierover nog geen mening. 20 organisaties zijn wel geïnteresseerd, maar er zijn nog geen leerlingen actief geweest in het kader van dit project. In 15 organisaties hebben leerlingen vrijwilligerswerk gedaan.

Maatschappelijk betrokken ondernemen:

45 organisaties zeggen niet geïnteresseerd te zijn in maatschappelijk betrokken ondernemen, terwijl 21 organisaties hierover geen mening hebben. 45 bedrijven zeggen wel geïnteresseerd te zijn in maatschappelijk betrokken ondernemen, maar werken nog niet samen met bedrijven. 6 organisaties werken al samen in het kader van maatschappelijk betrokken ondernemen.

Bijdrage leveren aan de uitvoering van de WMO:

Opvallend is dat 40 organisaties aangeven dat zij bekend zijn met deze wet, maar niet weten of hun organisatie daaraan kunnen of willen bijdragen. 20 organisaties geven zelfs aan dat zij helemaal niet bekend zijn met deze wet. 32 organisaties zeggen geen bijdrage te willen leveren en 25 organisaties zeggen daar welwillend tegenover te staan. 100 organisaties zeggen geen contact te hebben over dit onderwerp met de gemeente, terwijl 17 organisaties zeggen dat zij wel contact hebben.

Workshops, cursussen of trainingen:

Het afgelopen jaar is door de respondenten deelgenomen aan de volgende cursussen:

Geen (57)
Fondsenwerving (20)
Overige onderwerpen die met de sector en en specifieke functies binnen de vrijwilligersorganisaties te maken hebben (17)
Bestuursvaardigheden (15)
Vrijwilligersbeleid (11)
Wet Maatschappelijke Ondersteuning (8)
Wet- & regelgeving (6)
Werving van vrijwilligers en bestuursleden (6)
Voorlichting, promotie, public relations (6)
Andere onderwerpen (6)
Sociale activering, maatschappelijke integratie (5)
Samenwerking met en begeleiding van vrijwilligers (4)
Projectmatig werken (2)
Computergebruik, automatisering (2)
Samenwerking met andere organisaties, instellingen of partners (2)
Belangenbehartiging (1)
Verzekeringen (1)
Maatschappelijk betrokken ondernemen (1)
Maatschappelijke stages (0)

Het komende jaar is er interesse in de volgende cursussen:

Geen (38)
Werving van vrijwilligers en bestuursleden (30)
Overige onderwerpen die met de sector en specifieke functies binnen de vrijwilligersorganisatie te maken hebben (21)
Fondsenwerving (20)
Voorlichting, promotie, public relations (19)
Vrijwilligersbeleid (15)
Wet- en regelgeving (13)
Samenwerking met en begeleiding van vrijwilligers (12)
Bestuursvaardigheden (11)
Wet maatschappelijke ondersteuning (11)
Maatschappelijk betrokken ondernemen (10)
Maatschappelijke stages (9)
Samenwerking met andere organisaties, instellingen of partners (8)
Andere onderwerpen (7)
Belangenbehartiging (5)
Projectmatig werken (4)
Computergebruik, automatisering (3)
Verzekeringen (3)
Sociale activering, maatschappelijke integratie (3)

Onderwerpen die de komende twee jaar in ieder geval aangepakt moeten worden:

Werving van leden of cliënten (49)
Werving van overige vrijwilligers (40)
Werving van bestuursleden (35)
Sponsoring of fondsenwerving (26)
Huisvesting of zaalruimte voor activiteiten (20)
Imago van de organisatie (18)
Deskundigheidsbevordering van vrijwilligers (17)
Samenwerking met andere organisaties, instellingen en partners (13)
Ander onderwerp (13)
Begeleiding van vrijwilligers (11)

Ontwikkeling en organisatie van nieuwe activiteiten/diensten (10)
Gemiddelde leeftijd van vrijwilligers (7)
Financiële middelen voor exploitatie (huisvesting, personeel, onkosten) (5)
Wet- en regelgeving (6)
Verwachtingen en eisen van (nieuwe leden)/deelnemers/cliënten (4)
Faciliteiten voor de uitvoering (gereedschap, vervoer, computers e.d.) (3)
Het beheer van administratie en financiën (3)
Onkostenvergoedingen voor vrijwilligers (2)
Verwachtingen en eisen van (nieuwe) financiers (2)
Samenwerking tussen vrijwilligers en beroepskrachten (2)
Verzekering voor vrijwilligers (1)
Verloop van vrijwilligers (0)
Aantal beroepskrachten (0)

Onderwerpen waarbij de organisaties extra ondersteuning nodig hebben:

Wij hebben geen behoefte aan (extra) ondersteuning (48)
Op het gebied van promotie van vrijwilligerswerk en de organisatie (26)
Op het gebied van fondsenwerving (18)
Op het gebied van huisvesting (17)
Op het gebied van wetten en regelingen voor vrijwilligers (organisaties) (11)
In de vorm van advies over vrijwilligersbeleid (10)
Bij het organiseren van activiteiten (9)
In de vorm van praktische faciliteiten en facilitaire dienstverlening (8)
Op het gebied van werken met specifieke doelgroepen (zoals jongeren, allochtonen e.d. (7)
In de vorm van begeleiding van het bestuur (6)
Ondersteuning op een ander vlak (5)
Op het gebied van kinderopvang voor vrijwilligers (0)
In de vorm van workshops, cursussen en trainingen voor beroepskrachten (0)

6.4 Bijlage IV: Vrijwilligersbijeenkomst

Inleiding

Op 12 juni 2007 is er in het Bestuurscentrum in Voorhout een avond georganiseerd voor afgevaardigden van vrijwilligersorganisaties. Het doel van deze avond was om te praten over het nog op te stellen vrijwilligersbeleid van de gemeente Teylingen. Tijdens de bijeenkomst werd een presentatie gehouden over de uitkomsten van het digitale monitor onderzoek vrijwilligerswerk.

Vrijwilligersorganisaties vinden een vrijwilligersmarkt belangrijk

Tijdens de vrijwilligersavond is er in groepjes doorgepraat over de vorm waarin verenigingen zich kunnen presenteren en over vrijwilligersmarkten. Veel aanwezigen waren het erover eens dat een dergelijke presentatie tot doel moet hebben om te kunnen laten zien waarvoor verenigingen staan en om nieuwe leden en vrijwilligers aan te trekken. Voorlopig moet dit nog per kern plaatsvinden, maar het is niet uitgesloten dat dit in de toekomst samen kan worden georganiseerd.

Belangrijkste taak steunpunt vrijwilligerswerk is het organiseren van netwerken

Ook is er gesproken over de vrijwilligersvacaturebank of vrijwilligerssteunpunt, waarvoor een medewerker van de gemeente Teylingen voor 9 uur per week werkzaam is. Het organiseren van netwerken tussen (vrijwilligers)organisaties werd bijna unaniem als belangrijkste taak van deze vacaturebank aangewezen en werd ook gezien als een waardering en promotie door de gemeente van het vrijwilligerswerk. Een bemiddelende instantie, zoals een steunpunt vrijwilligerswerk zou kunnen helpen bij de totstandkoming van matches tussen vrijwilligersorganisaties onderling en tussen vrijwilligersorganisaties en bedrijven. Hierbij valt te denken aan uitwisseling van deskundigheid, helpende handen en faciliteiten. Een vrijwilligersvacaturebank kan ook scholing bieden op specifieke gebieden en kan een bemiddelende rol spelen bij maatschappelijke stages.

Samenwerking met een steunpunt in de regio is niet uitgesloten

Er is gesproken over de mogelijkheid van samenwerking tussen de vacaturebank met een steunpunt vrijwilligerswerk in de regio. Hiertegen zijn geen bezwaren, mits de gemeente de regie houdt over de ondersteuning van haar vrijwilligers(organisaties). Men vond 9 uur per week aan formatieplaats erg weinig voor een lokaal steunpunt. Het gaat er namelijk niet alleen om dat men 9 uur per week bereikbaar is, maar dat er ook allerlei zaken georganiseerd moeten worden.

Publiciteit vrijwilligerswerk is belangrijk

Men vond het ook belangrijk dat vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties publiciteit krijgen in de krant of op andere wijze. Het vrijwilligerswerk moet hierbij van een leuke kant belicht worden.

Vermindering van een bureaucratische houding is een manier van waarderen

De gemeente kan volgens de aanwezigen de waardering en de promotie van het vrijwilligerswerk ook verbeteren door vermindering van een bureaucratische houding ten opzichte van vrijwilligers(organisaties). Hierbij werd er gesproken over een versoepeling van het vergunningenbeleid, de subsidie aanvraag en aangepaste leges voor vrijwilligersorganisaties.

Vrijwilligersprijzen moeten gelden voor alle vrijwilligers

De vrijwilligersprijs moet eigenlijk bedoeld zijn voor iedere vrijwilliger, omdat in principe iedere vrijwilliger belangrijk is. Ook groepen vrijwilligers moeten de prijs kunnen ontvangen. Het moment van de prijsuitreiking zou eigenlijk niet op de nieuwjaarsreceptie plaats moeten vinden, maar op een speciaal vrijwilligersevenement.

6.5 Bijlage V: ondersteuningsmodellen

Zie voor de in onderstaande tabellen genoemde totale inkomsten:
paragraaf 4.2: beschikbare middelen gemeentebegroting

Zie voor de kosten voor de opzet van een steunpunt met vrijwilligers:
paragraaf 4.3.2: kosten van het werken met vrijwilligers.

Model I (met inzet vrijwilligers)	
Kosten per activiteit per jaar	
Informatie en voorlichting	
▪ Informatiepunt voor vragen van vrijwilligersorganisaties en vrijwilligers	€ 9.672,00
▪ Twee keer per jaar een zowel gedrukt als digitaal informatieblad voor alle vrijwilligersorganisaties	€ 18.434,00
Deskundigheidsbevordering	
▪ Vier of vijf cursussen per jaar	€ 5.928,00
▪ Advies op maat bij problemen	€ 24.960,00
Promotie en waardering	
▪ Veel publiciteit in de pers, in het informatieblad of door ludieke acties, via voorlichtingen op scholen in het kader van maatschappelijke stages	€ 27.612,00
▪ Drie vrijwilligersprijzen en het gemeentecompliment in de huidige vorm op de nationale dag van de vrijwilliger	€ 6.056,00
▪ Kortingspas voor vrijwilligers	€ 5.772,00
Innovatie	
▪ Maatschappelijke stages (promotie op scholen, inventarisatie belemmeringen bij vrijwilligersorganisaties, bemiddelen, stagemakelaar)	€ 32.916,00
▪ Voorlichting en publiciteit over de rol van vrijwilligersorganisaties t.a.v. sociale activering, maatschappelijke integratie, inburgering en de WMO	€ 15.756,00
Interne organisatie	
▪ Vrijwilligersplatform voor beleidsevaluatie en voor gezamenlijke afspraken	€ 7.800,00
▪ Informele netwerkvond voor uitwisseling, kennis, kunde en vaardigheden	€ 10.036,00

overige faciliteiten	
▪ subsidiëring leges	€ 5.000,00
Totale structurele kosten	€ 169.942,00

Totale structurele kosten + eenmalige kosten + kosten opzet steunpunt met vrijwilligers voor de jaren 2008 t/m 2011 model I	eenmalige kosten	structurele kosten	steunpunt vrijwilligers	totale kosten	totale inkomsten	saldo	jaar
	€ 0,00	€ 169.942,00	€ 0,00	€ 41.584,81	€ 41.584,81	€ 0,00	2008
▪ Tweejaarlijkse beursvloer met daarbij actieve inzet van afgevaardigden van vrijwilligersorganisaties en bedrijven (ook evaluatie)	€ 32.916,00	€ 169.942,00	€ 45.157,00	€ 250.030,00	€ 73.926,00	-€ 176.104,00	2009
▪ Prijs maatschappelijk betrokken ondernemen	€ 2.015,00						
▪ Tweejaarlijkse vrijwilligersmarkt	€ 10.000,00	€ 169.942,00	€ 20.800,00	€ 200.742,00	€ 89.937,90	-€ 110.804,10	2010
▪ Vierjaarlijkse waarderingsactiviteit, zoals een feest of concert voor ongeveer 500 personen	€ 24.856,00	€ 169.942,00	€ 20.800,00	€ 248.514,00	€ 122.279,43	-€ 126.234,57	2011
▪ Tweejaarlijkse beursvloer met daarbij actieve inzet van afgevaardigden van vrijwilligersorganisaties en bedrijven (ook evaluatie)	€ 32.916,00						

* De gemeente beschikt over het jaar 2008 over voldoende middelen omdat de activiteiten voor vrijwilligersondersteuning pas van start gaan, wanneer de afspraken met het steunpunt vrijwilligerswerk zijn gemaakt. Daarom zullen in 2008 niet alle genoemde activiteiten plaatsvinden. Daarnaast kost de maatschappelijke stage in dit jaar minder dan in dit model is begroot.

Model II (met inzet vrijwilligers)

Kosten per activiteit per jaar

Informatie en voorlichting

- Informatiepunt voor vragen van vrijwilligersorganisaties en vrijwilligers € 9.672,00
- Een keer per jaar een zowel gedrukt als digitaal informatieblad voor alle vrijwilligersorganisaties € 9.217,00

Deskundigheidsbevordering

- Twee cursussen per jaar € 2.964,00

Promotie en waardering

- Tweemaandelijks wervende publiciteit over vrijwilligerswerk € 2.028,00
- Drie vrijwilligersprijzen en het gemeentecompliment in de huidige vorm op de nationale dag van de vrijwilliger € 6.056,00

Innovatie

- Maatschappelijke stages (promotie op scholen, inventarisatie belemmeringen bij vrijwilligersorganisaties, bemiddelen, stagemakelaar) € 32.916,00

overige faciliteiten

- subsidiëring leges € 5.000,00

Totale structurele kosten

€ 67.853,00

Totale structurele kosten + eenmalige kosten + kosten opzet steunpunt met vrijwilligers voor de jaren 2008 t/m 2011 model II	eenmalige kosten	structurele kosten	steunpunt vrijwilligers	totale kosten	totale inkomsten	saldo	jaar
	€ 0,00	€ 67.853,00	€ 0,00	€ 41.584,81	€ 41.584,81	€ 0,00	2008
▪ Tweejaarlijkse beursvloer met daarbij actieve inzet van afgevaardigden van vrijwilligersorganisaties en bedrijven (ook evaluatie)	€ 0,00	€ 67.853,00	€ 45.157,00	€ 113.010,00	€ 73.926,00	-€ 39.084,00	2009
▪ Tweejaarlijkse vrijwilligersmarkt	€ 0,00	€ 67.853,00	€ 20.800,00	€ 88.653,00	€ 89.937,90	€ 1.284,90	2010
▪ Vierjaarlijkse waarderingsactiviteit, zoals een feest of concert voor ongeveer 500 personen	€ 0,00	€ 67.853,00	€ 20.800,00	€ 88.653,00	€ 122.279,43	€ 33.626,43	2011
▪ Tweejaarlijkse beursvloer met daarbij actieve inzet van afgevaardigden van vrijwilligersorganisaties en bedrijven (ook evaluatie)	€ 0,00						

* middelen 2008 zie opmerking bij model I

Model III (met inzet vrijwilligers)

kosten per activiteit per jaar

Informatie en voorlichting

- Informatiepunt voor vragen van vrijwilligersorganisaties en vrijwilligers € 9.672,00
- Een keer per jaar een zowel gedrukt als digitaal informatieblad € 9.217,00

Deskundigheidsbevordering

- Twee cursussen per jaar € 2.964,00

Promotie en waardering

- Vier keer per jaar wervende publiciteit over vrijwilligerswerk € 2.028,00
- Drie vrijwilligersprijzen en het gemeente-compliment in de huidige vorm op de nationale dag van de vrijwilliger € 6.056,00

Innovatie

- Maatschappelijke stages (promotie op scholen, inventarisatie belemmeringen bij vrijwilligersorganisaties, bemiddelen, stagemakelaar) € 32.916,00

Interne organisatie

- Vrijwilligersplatform voor beleidsevaluatie en voor gezamenlijke afspraken maken € 7.800,00

overige faciliteiten

- Subsiëring leges € 5.000,00

Totale structurele kosten

€ 75.653,00

Totale structurele kosten + eenmalige kosten + kosten opzet steunpunt met vrijwilligers voor de jaren 2008 t/m 2011 model III	eenmalige kosten	structurele kosten	steunpunt vrijwilligers	totale kosten	totale inkomsten	saldo	jaar
	€ 0,00	€ 75.653,00	€ 0,00	€ 41.584,81	€ 41.584,81	€ 0,00	2008
▪ Tweejaarlijkse beursvloer met daarbij actieve inzet van afgevaardigden van vrijwilligersorganisaties en bedrijven (ook evaluatie)	€ 32.916,00	€ 75.653,00	€ 45.157,00	€ 153.726,00	€ 73.926,00	-€ 79.800,00	2009
▪ Tweejaarlijkse vrijwilligersmarkt	€ 10.000,00	€ 75.653,00	€ 20.800,00	€ 106.453,00	€ 89.937,90	-€ 16.515,10	2010
▪ Vierjaarlijkse waarderingsactiviteit, zoals een feest of concert voor ongeveer 500 personen	€ 24.856,00	€ 75.653,00	€ 20.800,00	€ 154.225,00	€ 122.279,43	-€ 31.945,57	2011
▪ Tweejaarlijkse beursvloer met daarbij actieve inzet van afgevaardigden van vrijwilligersorganisaties en bedrijven (ook evaluatie)	€ 32.916,00						

* middelen 2008 zie opmerking bij model I

Model III (zonder inzet vrijwilligers)

Kosten per activiteit per jaar

Informatie en voorlichting

- Informatiepunt voor vragen van vrijwilligersorganisaties en vrijwilligers € 24.960,00
- Een keer per jaar een zowel gedrukt als digitaal informatieblad € 14.500,00

Deskundigheidsbevordering

- Twee cursussen per jaar € 4.875,00

Promotie en waardering

- Vier keer per jaar wervende publiciteit over vrijwilligerswerk € 3.900,00
- Drie vrijwilligersprijzen en het gemeentecompliment in de huidige vorm op de nationale dag van de vrijwilliger € 7.850,00

Innovatie

- Maatschappelijke stages (promotie op scholen, inventarisatie belemmeringen bij vrijwilligersorganisaties, bemiddelen, stagemakelaar) € 40.560,00

Interne organisatie

- Vrijwilligersplatform voor beleidsevaluatie en voor gezamenlijke afspraken € 7.800,00

overige faciliteiten

- Subsidiëring leges € 5.000,00

Totale structurele kosten

€ 109.445,00

Totale structurele kosten + eenmalige kosten+n kosten opzet steunpunt met vrijwilligers voor de jaren 2008 t/m 2011 model III	eenmalige kosten	structurele kosten	steunpunt vrijwilligers	totale kosten	totale inkomsten	saldo	jaar
	€ 0,00	€ 109.445,00	€ 0,00	€ 41.584,81	€ 41.584,81	€ 0,00	2008
▪ Tweejaarlijkse beursvloer met daarbij actieve inzet van afgevaardigden van vrijwilligersorganisaties en bedrijven (ook evaluatie)	€ 40.560,00	€ 109.445,00	€ 0,00	€ 150.005,00	€ 73.926,00	-€ 76.079,00	2009
▪ Tweejaarlijkse vrijwilligersmarkt	€ 10.000,00	€ 109.445,00	€ 0,00	€ 119.445,00	€ 89.937,90	-€ 29.507,10	2010
▪ Vierjaarlijkse waarderingsactiviteit, zoals een feest of concert voor ongeveer 500 personen	€ 32.500,00	€ 109.445,00	€ 0,00	€ 182.505,00	€ 122.279,43	-€ 60.225,57	2011
▪ Tweejaarlijkse beursvloer met daarbij actieve inzet van afgevaardigden van vrijwilligersorganisaties en bedrijven (ook evaluatie)	€ 40.560,00						

* middelen 2008 zie opmerking bij model I

Verschil model III met en zonder inzet vrijwilligers

Kosten per jaar	2008	2009	2010	2011
Model III alleen inzet professioneel personeel	€ 41.584,81	€ 150.005,00	€ 119.445,00	€ 182.505,00
Model III met inzet vrijwilligers	€ 41.584,81	€ 153.726,00	€ 106.453,00	€ 154.225,00
Verschil	€ 0,00	-€ 3.721,00	€ 12.992,00	€ 28.280,00

6.6 Bijlage VI: Literatuurlijst

- Convenant tussen staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten inzake de verdere ontwikkeling van een makelaarsfunctie ten behoeve van maatschappelijke stage en de stimulering van vrijwilligerswerk, Den Haag, december 2007
- Digitale Monitor Vrijwilligerswerk, versie 2006, Civiq, instituut vrijwillige inzet
- Gemeenteraadsprogramma / voorgestelde uitwerking collegeprogramma 2006 –2009
- Met andere ogen, de wmo als fundament voor een nieuw welzijnsbeleid in Teylingen, oktober 2007, afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
- Nota "harmonisatie en ontwikkeling vrijwilligersbeleid" gemeente Teylingen, juni 2007 (inclusief de nota's vrijwilligersbeleid uit de voormalige gemeenten Warmond, Sassenheim en Voorhout)
- Notulen commissie welzijn Teylingen, d.d. 11 september 2007
- Notulen Gemeenteraadsvergadering d.d. 5 juli 2007
- Tabel VWS-bijdrage gemeenten en tabel OCW-bijdrage gemeenten
- VNG, *Lokaal vrijwilligerswerkbeleid*, VNG, Handreiking voor gemeenten bij het opzetten of herzien van vrijwilligerswerkbeleid, Den Haag:VNG uitgeverij (2001)
- Voor elkaar, Beleidsbrief Mantelzorg en Vrijwilligerswerk 2008-2011, VWS, oktober 2007
- WMO beleidsplan Teylingen 2008-2011

Websites:

- Ministerie van OCW: Samenlevingskunjelieren
- MOVISIE
- PJPpartners
- Servicepunt vrijwillige inzet Z-H
- Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk